

จดหมายข่าว

เดือนมกราคม - กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

ISSN 1905-5625

ปีที่ ๒๖ ฉบับที่ ๒๕๒

เรื่องเด่น เดือนนี้...

- ❶ “ในหลวง” พระราชทานพระราชดำรัสอวยพรปีใหม่ พ.ศ.๒๕๕๕
- ❷ ส.ค.ส. พระราชทาน ปุ๋ยหุทศักราช ๒๕๕๕
- ❸ **ธรรมสอนใจ** : หลวงปู่มั่น ภูริทัตโต
- ❹ พระปรีชาสามารถ และพระอัจฉริยภาพสมเด็จพระปิตุลาธิราชเจ้า กรมพระยาดำรงราชานุภาพ
- ❺ ๓ เสาหลักของประชาคมอาเซียน
- ❻ **หน้าต่าง ศพส.มท.** : มหาดไทย จัดประชุมเร่งรัดติดตามการดำเนินงานสร้างพลังสังคมและพลังชุมชนเอาชนะยาเสพติดในระดับพื้นที่
- ❼ ประชุมเร่งรัดติดตามการดำเนินงานสร้างพลังสังคมและพลังชุมชนเอาชนะยาเสพติดในระดับพื้นที่ภาคกลาง
- ❽ การคืนอสังหาริมทรัพย์ที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ในการเวนคืนให้เจ้าของเดิมหรือทายาท
- ❾ **ห่วงใยสุขภาพ** : ตะคริว (muscle cramps)
- ❿ กฎบัตรการตรวจสอบภายใน สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
- ⓫ **มหาดไทยพาเที่ยว** : เทศกาลลองแพะไต่เชิงอนุรักษ์ จ.ชุมพร
- ⓬ กบข.จับมือ กรุงศรีเฟิร์สซ้อยส์ ให้สมาชิกผ่อนชำระสินค้าดอกเบี้ยต่ำสุด 0%

กองสารนิเทศ สป.มท.

มอดผ่านเลนส์ มท.

◆ นายยงยุทธ วิชัยดิษฐ รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นประธานกล่าวมอบนโยบายในพิธีเปิดการประชุมเร่งรัดติดตามการดำเนินงานสร้างพลังสังคมและพลังชุมชนเอาชนะยาเสพติดในพื้นที่ภาคกลาง และเป็นสักขีพยานในพิธีลงนามบันทึกข้อตกลงการสร้างพลังสังคมและชุมชนเอาชนะยาเสพติดในระดับจังหวัด และระดับอำเภอ (MOU) ระหว่าง นายพระยา สุวรรณรัฐ ปลัดกระทรวงมหาดไทย และ ผู้ว่าราชการจังหวัดในพื้นที่ภาคกลาง ณ โรงแรมแอมบาสซาเดอร์ ซิตี้ จอมเทียน จ.ชลบุรี เมื่อวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๕

Content

สารบัญ

- ◆ “ในหลวง” พระราชทานพระราชดำรัสอวยพรปีใหม่ พ.ศ.๒๕๕๕ ๔
- ◆ ส.ค.ส. พระราชทาน ปู่พุทธศักราช ๒๕๕๕ ๕
- ◆ **ธรรมสอนใจ** : หลวงปู่มั่น ภูริทัตโต ๖
- ◆ พระปรีชาสามารถ และพระอัจฉริยภาพ สมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพ ๗
- ◆ ๓ เสาหลักของประชาคมอาเซียน ๑๑
- ◆ **หน้าต่าง ศพส.มท.** : มหาดไทยจัดประชุมเร่งรัดติดตาม การดำเนินงานสร้างพลังสังคมและพลังชุมชนเอาชนะ ยาเสพติดในระดับพื้นที่ ๑๓
- ◆ การประชุมเร่งรัดติดตามการดำเนินงานสร้างพลังสังคมและ พลังชุมชนเอาชนะยาเสพติดในระดับพื้นที่ภาคกลาง ๑๕
- ◆ การคืนอสังหาริมทรัพย์ที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ ในการเวนคืนให้เจ้าของเดิมหรือทายาท ๑๘
- ◆ **ห่วงใยสุขภาพ** : ตะคริว (muscle cramps) ๒๔
- ◆ กฎบัตรการตรวจสอบภายใน สป.มท. ๒๕
- ◆ **มหาดไทยพาเที่ยว** : เทศกาลลองแพะโต๊ะเชิงอนุรักษ์ ๒๖
- ◆ กบข.จับมือ กรุงศรีเฟิร์สชอยส์ ให้สมาชิกพ่อน้ำทะเลลิ้นค้ำ ดอกเบียร์ต่ำสุด 0% ๒๘

๗

๑๓

๒๖

กองบรรณาธิการ

จดหมายข่าว สป.มท. :

มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่นโยบาย ผลการดำเนินงานของผู้บริหารของ กระทรวงมหาดไทย รวมทั้งความรู้ด้านการปฏิบัติงานที่ข้าราชการสังกัดกระทรวงมหาดไทย ควรทราบ

ที่ปรึกษา : ปลัดกระทรวงมหาดไทย, รองปลัดกระทรวงมหาดไทยทุกท่าน, หัวหน้าสำนักงานรัฐมนตรี, หัวหน้าสำนักงานจังหวัด, ผู้อำนวยการสำนัก/กอง ในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

บรรณาธิการ : นางสาวบุษบา ธรรมรักษ์ ผู้อำนวยการส่วนอำนวยการ สป.จ.สป. รักษาการแทน ผู้อำนวยการกองสารนิเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

บรรณาธิการผู้ช่วย : ชำนาญวิทย์ เตร์ตัน, สติชัย สีวะระมย์, สมศรี วิไลประสิทธิ์พร, มัลลิกา ทยานุสร,

จัดทำโดย : กองสารนิเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

เว็บไซต์ : <http://www.pr.moi.go.th> **หัวข้อ** จดหมายข่าว สป.มท. **e-Mail** : moi0206@moi.go.th

“ในหลวง” พระราชทานพระราชดำรัสวอยพริ่ใหม่ พ.ศ.๒๕๕๕

วันที่ ๓๑ ธันวาคม ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๕ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานพระราชดำรัส วอยพริ่ใหม่ พ.ศ.๒๕๕๕ แก่ปวงชนชาวไทย ความว่า ประชาชนชาวไทยทั้งหลาย บัดนี้ถึงวาระจะขึ้นปีใหม่ ข้าพเจ้าขอส่งความปรารถนาดีมาอวยพร แก่ท่านทุก ๆ คน และขอขอบใจท่านเป็นอย่างมาก ที่ร่วมกันจัดงานฉลองอายุครบ ๗ รอบ ให้เหมาะสมงดงาม ระหว่างปีที่แล้ว เหตุการณ์ต่าง ๆ ในบ้านเมือง นับว่าเป็นปรกติดี แต่พอเข้าปลายปี ก็เกิดน้ำท่วมครั้งใหญ่ เป็นเหตุให้ประชาชนหลายจังหวัด ต้อง ประสบอันตราย และความเดือดร้อนลำบาก ความเสียหายครั้งนี้ ดูจะร้ายแรงกว่าครั้งไหน ๆ ที่ผ่านมา ขอนี้จะเป็นเครื่องเตือนใจ อย่างสำคัญ ดังที่ ข้าพเจ้าได้กล่าวไว้หลายครั้งแล้วว่า วิถีชีวิตของคนเรานั้น จะต้องมีความ มีภัย มีอุปสรรค ผ่านเข้ามาเนื่อง ๆ ไม่มี ผู้ใดจะอยู่เป็นปรกติสุขอย่างเดียวได้ ทุกคนจึงจะต้องเตรียมกาย เตรียมใจ และเตรียมการไว้ ให้พร้อมเสมอ เพื่อเผชิญและป้องกัน แก่ไขความไม่ปรกติเดือดร้อนต่าง ๆ ด้วยความไม่ประมาท ด้วยเหตุผล ด้วยหลักวิชา และด้วยสามัคคีธรรม

ในปีใหม่นี้ จึงขอให้ประชาชนชาวไทย ได้ตั้งตนอยู่ในความไม่ประมาท โดยมีสติรู้ตัว และปัญญา รู้คิดกำกับอยู่ตลอดเวลา ผู้ใดมีภาระหน้าที่อื่นใด ก็เร่งกระทำให้สำเร็จลุล่วงไปให้ทันการณทันเวลา ผลงานทั้งนั้น จะได้ส่งเสริมให้แต่ละคนประสบแต่ความสุข ความเจริญ และทำให้ชาติบ้านเมืองดำรงมั่นคง และก้าวหน้าต่อไปด้วยความผาสุก สวัสดิ์

ขออำนาจแห่งคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย จงดลบันดาลรักษาท่านทุกคน ให้มีความสุข ไม่มีทุกข์ ไม่มีภัย ตลอดศกหน้านี้โดยทั่วกัน

ส.ค.ส. พระราชทาน ปีพุทธศักราช ๒๕๕๕

“ถึงจะมองไม่เห็นฝั่ง
เราก็ต้องพยายามว่าย
อยู่ท่ามกลางมหาสมุทร
โกะตะทั้งหลาย
มิได้สำเร็จ
ด้วยเพียงคิดเท่านั้น”

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทาน**บัตรส่งความสุข** ซึ่งพระองค์ทรงประดิษฐ์ขึ้นด้วยพระองค์เอง เพื่อพระราชทานให้แก่คนไทย เนื่องในโอกาสขึ้นปีใหม่ในวันสิ้นปี ๓๑ ธันวาคมของทุกปีเป็นประจำทุกปี มาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๐

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทาน ส.ค.ส. ปีพุทธศักราช ๒๕๕๕ แก่ประชาชนชาวไทย โดย ส.ค.ส.พระราชทานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในปีพุทธศักราช ๒๕๕๕ นี้ เป็นพระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในฉลองพระองค์สากลสีเทาลายริ้วสีอ่อน ปกदानชายทรงประดับเข็มเครื่องหมายมูลนิธิราชประชานุเคราะห์มูลนิธิที่พระราชทานกำเนิดและทรงดำรงตำแหน่งพระบรมราชาูปถัมภ์ ทรงผูกเนคไทสีแดงมีลวดลายสีทอง เข้าชุดกับผ้าปักพระกระเป่า ฉลองพระองค์ชั้นในเป็นเชิ้ตขาวประดับบนพระเกี้ยว ด้านข้างพระเกี้ยวที่ประดับทั้งสองข้างมีโต๊ะกลม โต๊ะदानขวาวางแจกันแก้วขนาดเล็กปักดอกไม้หลากสี

ทรงฉายกับสุนัขทรงเลี้ยง คือ คุณทองแดง ทรงเลี้ยงมา ตั้งแต่ปี ๒๕๕๑ สวมเสื้อสีทอง หมอบอยู่แทบพระบาท หน้าพระเกี้ยว ด้านซ้าย ด้านหลังพระเกี้ยวที่ประดับตกแต่งเป็นสวนไม้ดอกไม้ประดับ ด้านซ้ายมีระแนงไม้สีขาว ประดับอักษร สีชมพู ขอความว่า สวัสดีปีใหม่ และข้อความ ภาษาอังกฤษ Happy New Year ด้านขวามีต้นสน ประดับเครื่องตกแต่ง ฉากหลังเป็นผ้าม่านสีเทาอ่อน ด้านซ้ายบนมีตรา พระมหาพิชัยมงกุฎประดับ ด้านขวามีฟอบทองประดับ ตรงกลาง ส.ค.ส.ด้านขวา มีข้อความจากบทพระราชนิพนธ์เรื่องพระมหาชนก ซึ่งเป็นคำตอบที่พระมหาชนกทรงตอบนางมณีเมขลาว่า

“ถึงจะมองไม่เห็นฝั่ง เราก็ต้องพยายามว่ายอยู่ท่ามกลางมหาสมุทร โกะตะทั้งหลาย มิได้สำเร็จด้วยเพียงคิดเท่านั้น”

ทรงเตือนสติ ให้คนไทยทั้งหลายมีความเพียร เช่นเดียวกับพระมหาชนกที่ทรงอดทน ว่ายน้ำในมหาสมุทรด้วยความเพียร จนรอดชีวิต ประโยชน์ทั้งหลายที่เกิดขึ้น ล้วนเกิดจากการกระทำ ไม่ได้เกิดจากแค่เพียงคิด ตรงกลาง ส.ค.ส.ด้านซ้ายมีข้อความ พิมพ์ด้วยสีชมพู ขอบสีเหลืองว่า ขอจงมีความสุขความเจริญ ๒๕๕๕ และข้อความภาษาอังกฤษพิมพ์ด้วยสีแดง ขอบสีเหลืองว่า Happy New Year 2012

ด้านล่างของ ส.ค.ส. มุมล่างขวา มีข้อความ ก.ส.9 ปรุง 185029 ธ.ค.54 พิมพ์ที่โรงพิมพ์สุวรรณชาติ ท.พรหมบุตร, ผู้พิมพ์โฆษณา พรินเทด แอท์ เดอะ สุวรรณชาติ, ตี.พรหมบุตร พิบลิชเซอร์กัรบของ ส.ค.ส. พระราชทานฉบับนี้ เป็นภาพใบหน้าคนเล็ก ๆ เรียงกัน ด้านซ้ายและด้านขวาเรียงกันด้านละ ๓ แถว ส่วน ด้านบนและด้านล่างเรียงกันด้านละ ๒ แถว ทุกหน้ามีแต่รอยยิ้ม

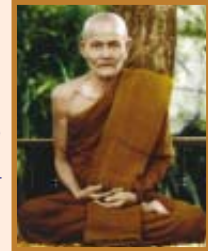
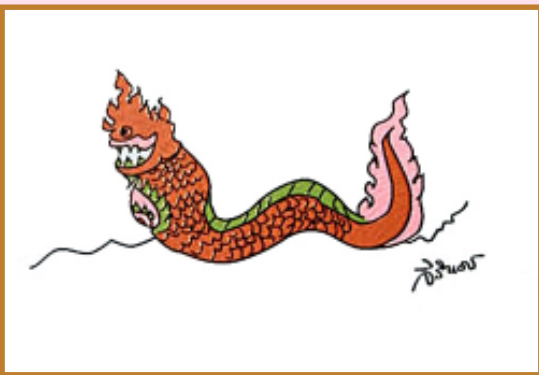

สวัสดิปิยะโรง ๒๕๕๕

ปิยะโรงคือพญานาคราช
ทรงอำนาจกว่าใครในแหล่งหล้า
จะอ่อนน้อมไม่แสดงซึ่งฤทธา
เลื้อยซำซำส่งงามตามครรลวง
โบราณว่าพญานาคทำให้น้ำ
เพื่อช่วยบำรุงพืชสัตว์ทั้งผอง
น้ำอย่ามากอย่าน้อยไปพอนื่องนอง
ให้ตกต้องฤดูกาลสำราญเอย

ปิยะโรง

หลวงปู่มั่น ฐริทัตโต
วัดป่าสุทธาวาส อ.เมือง จ.สกลนคร
(พ.ศ.๒๔๑๓ - ๒๔๙๒)

การบำรุงรักษาสิ่งใดๆ ในโลก.. การบำรุงรักษา ตน
คือใจเป็นเยี่ยม จุดที่เยี่ยมยอดของโลกคือ ใจควรบำรุงรักษา
ด้วยดี ได้ใจแล้วคือ ได้ธรรม เห็นใจแล้วคือ เห็นธรรม รู้ใจ
แล้วคือ รู้ธรรมทั้งหมด ถึงใจตนแล้วคือ ถึงพระนิพพาน ใจนี้
คือ สมบัติอันล้ำค่า จึงไม่ควรอย่างยิ่งที่จะมองข้ามไป คน
พลาดใจคือ คนไม่สนใจปฏิบัติต่อดวงใจดวงวิเศษในร่างนี้
แม้จะเกิดสักร้อยชาติ พันชาติ ก็คือ ผู้เกิดพลาดอยู่นั่นเอง

ปริยัติ ปฏิบัติ ปฏิเวธ จะแยกกันไม่ได้ หนึ่ง เนื้อ
เอ็น กระดูก ต้องอิงอาศัยกันอยู่จนใดก็ตี ปริยัติ ปฏิบัติ
ปฏิเวธ ก็อาศัยกันอยู่อย่างนั้น สัทธิธรรมสามอย่างนี้
จะแยกกันไม่ได้เลย

ไม่ว่าธรรมส่วนใด ถ้าสำคัญ “ตน” ว่าสเวย
เป็นอันผิดทั้งนั้น

ติดดี นี้แก้ยากกว่าติดชั่วเสียอีก

หนังสือ “โยนิโสมนสิการธรรม” หน้า ๔, รวบรวม
และจัดทำ : พรสิทธิ์ อุดมศิลป์จินดา, บริษัท เฟื่องฟ้า พรินต์
จำกัด, กรุงเทพฯ.

พระปรีชาสามารถ และ พระอัจฉริยภาพ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ

บทความเนื่องในโอกาสที่ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ เป็นปีที่ครบ ๑๕๐ ปี
วันประสูติของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ และครบ ๕๐ ปี
ที่องค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมสหประชาชาติ (UNESCO)
ได้ยกย่องให้เป็นบุคคลสำคัญของโลกคนแรกของประเทศไทย

ช่วงปี พ.ศ. ๒๔๓๓-๒๔๓๕ ทรงดำรงตำแหน่งอธิบดี
กรมศึกษาธิการ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรง
พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เปลี่ยน “โรงเรียนทหารมหาดเล็ก”
มาเป็นโรงเรียนสำหรับพลเรือน เรียกว่า “**โรงเรียนพระตำหนัก
สวนกุหลาบ**” ทรงดำรงตำแหน่งผู้จัดการโรงเรียน จากนั้นทรง
ขยายการศึกษา โดยทรงจัดตั้งโรงเรียนวัดมหรธพารามขึ้นเป็น
โรงเรียนหลวงแห่งแรก และเมื่อทรงปรับปรุงหลักสูตรและตำรา
เรียนเรียบร้อยแล้ว จึงทรงขยายโรงเรียนหลวงไปยังหัวเมืองต่าง ๆ
ขึ้นทั่วประเทศ

ระหว่างปี พ.ศ. ๒๔๓๕-๒๔๓๘ ทรงดำรงตำแหน่ง
เสนาบดีกระทรวงมหาดไทยพระองค์แรก ทรงวางรากฐาน จัด
รูปแบบองค์กรทั้งในราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ทรงจัดตั้ง
รูปแบบหัวเมืองออกเป็นมณฑล เมือง อำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน
พระองค์ทรงขยายหน่วยงานระดับกรมออกเป็น ๖ หน่วย ได้แก่
กรมบัญชาการ กรมสำรวจ กรมทะเบียน กรมปลัดบัญชา กรม
มหาดไทย ฝ่ายเหนือ กรมพลม้า (ชื่อเดิมของกรมการปกครอง)
นอกจากนั้น ยังทรงดูแล กรมป่าไม้ กรมราชโลหกิจภูมิวิทยา
กรมตำรวจภูธร กรมสรรพากรนอก และกรมพยาบาลด้วย

พระองค์ได้เสด็จออกตรวจราชการทั่วราชอาณาจักร
สมัยนั้นการเดินทางยากลำบากมีเพียงม้า ช้าง เกวียน และเรือ
เป็นพาหนะเท่านั้น รถไฟและรถยนต์เป็นสิ่งประดิษฐ์ใหม่ แขนง
ยังไม่มีใช้ ทรงบุกป่าฝ่าดงเพื่อตรวจตราความถูกต้องเรียบร้อย
ดูแลทุกข์สุขของราษฎร ทรงรับสั่งให้แก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่อง
ต่าง ๆ

ผลพลอยได้จากการเสด็จตรวจราชการ คือ ทรงค้นหาโบราณวัตถุโบราณสถานตามหลักฐาน แผนที่ หนังสือ พงศาวดาร ศิลปจารึกและคำบอกเล่าของชาวบ้าน ทรงพบเมืองโบราณหลายแห่ง เช่น เมืองโบราณที่บ้านโคก เมืองอุทองหรือเมืองสุพรรณภูมิ ก่อนจะมาตั้งเมืองพระนครศรีอยุธยา เป็นต้น และทรงพระนิพนธ์เรื่องเมืองโบราณเกร็ดความรู้ที่ทรงประสบพบเจอมา เผยแพร่ในหนังสือหลายเล่ม หนึ่งในนั้นคือ นิทานโบราณคดี ซึ่งได้รับการยกย่องว่าเป็นหนึ่งในร้อยหนังสือดีที่คนไทยควรอ่าน

ในการเดินทางตรวจราชการบางครั้งหากทรงเจอแผ่นหิน เกลี้ยงเกลาเป็นตอมหูดมาหรือหูดเดิน เพื่อดูว่าแผ่นหินนั้นมีรอยอักษรจารึกอยู่หรือไม่ หากพอนำกลับไปได้จะนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญอ่านจารึก แต่ถาคิลานั้นมีขนาดใหญ่มาก ไม่สามารถนำกลับไปได้ จะใช้วิธีขีดจนสะอาดใช้กระดาษขาวซ้อนกัน ๓ ชั้น พรหมด้วยน้ำ เมื่อแห้งสนิทก็นำหมึกทาบนกระดาษทิ้งไว้จนกระดาษแห้ง พื้นกระดาษก็จะเป็นสีดำ ตัวอักษรเป็นสีขาวเพราะไม่ถูกหมึก ศิลปจารึกหลายหลักที่ทรงพบขณะนั้นตั้งแสดงอยู่ในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติให้ประชาชนทั่วไปได้ศึกษาค้นคว้าเรื่องราวความเป็นมาในอดีต

พระองค์ทรงดำรงตำแหน่งเสนาบดีกระทรวงมหาดไทย เป็นเวลานานถึง ๒๓ ปี สร้างสรรค์ความเจริญแก่ประเทศชาติ เป็นอย่างยิ่ง จนทรงประชวรต้องกราบบังคมลาออกจากตำแหน่งในต้นรัชกาลที่ ๖

ในช่วงตลอดรัชกาลที่ ๖ สมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพทรงได้รับมอบหมายให้ดำรงตำแหน่งนายกหอพระสมุดสำหรับพระนคร ในปี พ.ศ. ๒๔๕๘ ซึ่งทรงทำคุณประโยชน์ใหญ่หลวงแก่ประเทศชาติ ทรงเอาพระทัยใส่สืบเสาะหนังสือโบราณ

ทั้งวรรณคดี พงศาวดารและตำราต่าง ๆ มารวบรวมไว้เนื่องจากหอพระสมุดยังขาดแคลนหนังสืออยู่มาก ทรงตรวจสอบชำระ และจัดพิมพ์หนังสือให้แพร่หลาย ดังครั้งหนึ่งพระยาปริยัติธรรมธาดา (แพตลาลักษณ์มณ) เมื่อยังเป็นหลวงประเสริฐอักษรนิติ์ เห็นหญิงชรากำลังนำสมุดดำใส่กระชุกเตรียมจะเผา เมื่อขอดูก็พบว่าหนึ่งในนั้นเป็นพงศาวดารตั้งแต่ครั้งสมเด็จพระนารายณ์มหาราช จึงออกปากขอไว้ เมื่อสมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพ ทรงพิจารณาแล้วพบว่า เป็นพงศาวดารเก่าสมัยกรุงศรีอยุธยา จึงให้เรียกว่า **“พระราชพงศาวดารฉบับหลวงประเสริฐ”**

นอกจากนั้นยังทรงขอบริจาคตู้ทองลายรดน้ำจากวัดต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นตู้เก็บหนังสือและจารึกที่พบตามสถานที่ต่าง ๆ มากเก็บรวบรวมไว้ยังหอพระสมุด เพื่อให้สมบัติของชาติสูญหายไป ปัญหาอีกประการหนึ่งคือ หอพระสมุดไม่มีทุนพอสำหรับพิมพ์หนังสือดี ๆ สมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพ จึงคิดทูลเจ้านายพี่น้องและขุนนางผู้ใหญ่ ให้ทรงพิมพ์หนังสือแจกในงานสำคัญ เช่นงานพระศพหรืองานวันประสูติ เป็นต้น ธรรมเนียมการพิมพ์หนังสือแจกจึงเริ่มขึ้น ณ บัดนั้นเป็นต้นมา หอพระสมุดดำเนินการจัดพิมพ์ถวายให้ หนังสือส่วนใหญ่สมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพ มักจะทรงพระนิพนธ์บทนำ ทรงอธิบายถึงเรื่องราวความเป็นมาของหนังสือเล่มนั้น ๆ โดยขอประทานหนังสือให้หอพระสมุดร้อยละ ๒๐ เล่ม นอกจากประชาชนทั่วไปได้ศึกษาค้นคว้าหนังสือดี ๆ ทาอ่านยากจำพวกเกร็ดความรู้ทางประวัติศาสตร์ หนังสือเกร็ดความรู้ทั่วไป เช่น ตำรายาโบราณ ซึ่งนอกจากจะเป็นประโยชน์ต่อคนทั่วไปแล้ว หนังสือที่ขอประทานมานั้นทรงเปิดห้องขายหนังสือ จำหน่ายด้วยราคาขายอมเยา เพื่อให้นักเรียนสามารถซื้อหาอ่านได้

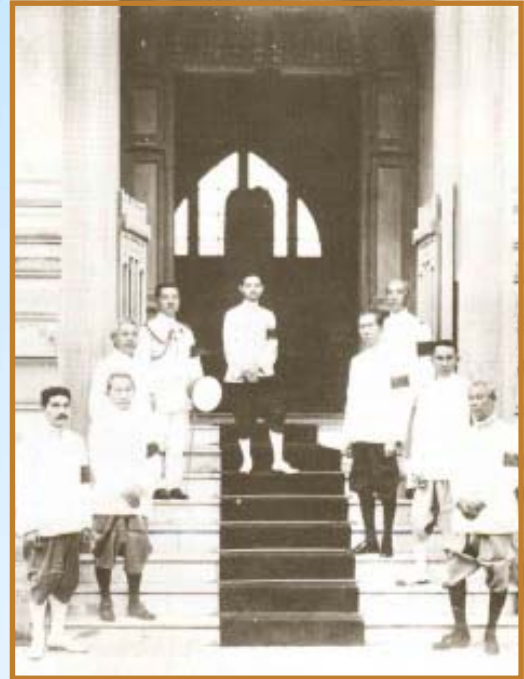
ในระยะต่อมาความเจริญของหอพระสมุดได้ขยายวงออกไป ในปี พ.ศ. ๒๔๖๙ พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงประกาศตั้งราชบัณฑิตสภาสำหรับเป็นที่รวบรวมศิลปวัฒนธรรมของชาติ ศึกษาวิชาการทางโบราณคดี วรรณคดี และการช่างต่าง ๆ รวมทั้งดูแลรักษาโบราณสถาน โบราณวัตถุ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระเจ้า กรมพระยาดำรงราชานุภาพ เป็นนายกรัฐมนตรีสภาราชบัณฑิตสภาพระองค์แรก

สภานี้แบ่งออกเป็น ๓ แผนก คือ แผนกวรรณคดี จัดการหอพระสมุดสำหรับพระนคร และพิจารณาวิชาอักษรศาสตร์ แผนกโบราณคดี จัดการพิพิธภัณฑสถาน ตรวจรักษาโบราณวัตถุสถาน และแผนกศิลปากร จัดการบำรุงรักษาวิชาช่าง ต่อมาหน่วยงานต่าง ๆ เหล่านี้ได้แยกออกมาตามหน้าที่ความรับผิดชอบ ได้แก่ ราชบัณฑิตยสถาน กรมศิลปากรและหน่วยงานในสังกัด คือ หอสมุดแห่งชาติ พิพิธภัณฑสถาน

ถึงปี พ.ศ. ๒๔๗๐ พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว พระราชทานวังหน้าให้เป็นพิพิธภัณฑสถาน ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระเจ้า กรมพระยาดำรงราชานุภาพทรงจัด ขณะนั้นประเทศกำลังเผชิญกับมรสุมเศรษฐกิจตกต่ำทั่วโลก วันที่เสด็จไปรับสถานที่จากทหารที่เคยอาศัยอยู่มาก่อนนั้น บางห้องไม่ได้เปิดใช้ เต็มไปด้วยขี้ค่างคาว กลิ่นตลบอบอวล

พระองค์ทรงคิดหาวิธีซ่อมแซมโดยไม่สิ้นเปลืองงบประมาณแผ่นดิน โดยทรงเชิญพ่อค้า ฝรั่ง แซก จีนมาเลี้ยงน้ำชา แล้วตรัสว่า “ในหลวงประทานที่วังหน้านี้ ให้ฉันจัดเป็นพิพิธภัณฑสถานของชาติจะไปขอเงินคลัง เขาก็ไม่ให้ ฉันก็เกล้งทุกที กลัวจะไม่ได้ทำ จึงคิดว่าจะทำยังไงดี แล้วก็นึกถึงพวกทนาย ทานอยู่ในเมืองไทย มาช้านานคงยินดีที่จะช่วยที่จะเห็นความเจริญของเมืองไทย จึงได้เชิญมาช่วยกันดูสถานที่ในวันนั้น ว่าเราจะต้องซ่อมแซมอะไรอย่างไรบ้าง และขอให้ช่วยเท่าที่ทานจะช่วยให้เกิด” นายมัลลคม นายห้างบอร์เนียว พูดว่า “เพิ่งได้พบผู้เชี่ยวชาญทางขอทานวันนี่เอง! ขอตอนกินแล้วเสียด้วยเราจะไม่ให้ก็ไม่ได้” ทุกคนในที่นั้นก็หัวเราะ เข้าวินธุ์ขึ้นรถยนต์ก็ชนไม้ ตะปู ซีเมนต์ และอุปกรณ์ก่อสร้างอย่างเพียงพอ

ก่อนหน้าจะทรงจัดพิพิธภัณฑสถานสำหรับพระนคร สมเด็จพระเจ้า กรมพระยาดำรงราชานุภาพมีดำริว่า ชาวต่างประเทศมักกล่าวกันว่า ในประเทศสยามที่จริงของดี ๆ มีมาก แต่ชาวสยาม

มักชอบเอาไว้เป็นของตนเสียเอง ไม่รวบรวมเป็นของบ้านเมืองเหมือนอย่างประเทศยุโรป จึงทรงพยายามจัดห้องต่าง ๆ ให้เป็นระเบียบเรียบร้อยด้วยพระองค์เอง ทรงเรียไร้ตู้โต๊ะจากเจ้านายหรือชนจากวังของพระองค์ นับว่าทรงวางรากฐานการจัดพิพิธภัณฑสถานตามแบบสมัยใหม่ ซึ่งได้ถือเป็นแบบอย่างต่อมาจนถึงปัจจุบัน

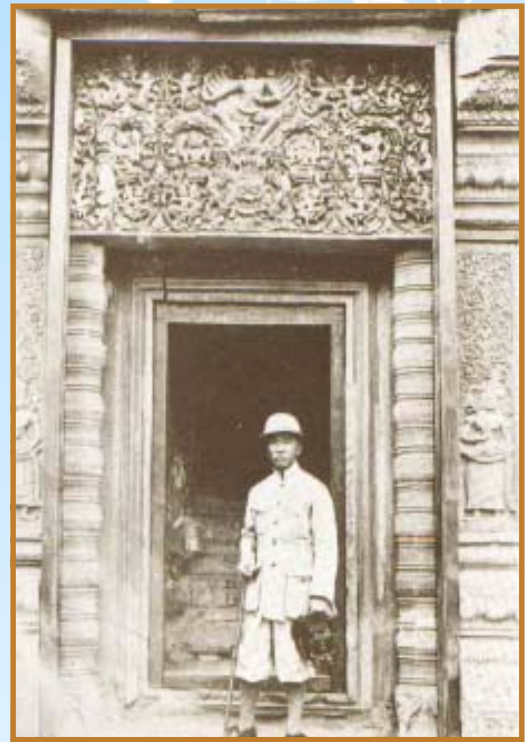
ครั้นพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินเปิดพิพิธภัณฑสถานอย่างเป็นทางการแล้วก็ยังไม่เห็นคนเข้ามาดู จึงทรงมีใบบอกไปยังกระทรวงศึกษาธิการให้นักเรียนเข้ามาดูเพื่อศึกษาเล่าเรียนได้ แต่เด็กนักเรียนชายหญิงกลับเห็นเป็นที่ชวนหา ทรงตั้งใจให้ความรู้แก่ผู้เข้าชมอย่างมาก ถึงกับทรงเป็นวิทยากรเอง แต่คนไทยในเวลานั้นยังไม่เห็นความสำคัญของพิพิธภัณฑสถาน คงเหลือแต่ชาวต่างประเทศที่ให้ความสำคัญเข้าชม ทรงให้พระธิดาไปตั้งร้านขายอาหารว่างในพิพิธภัณฑสถานหลายครั้ง ตรัสว่า “ฝรั่งที่อยากกินของไทย ๆ จะได้มา เมื่อฝรั่งมา คนไทยก็จะมา”

นอกจากจะทรงจัดพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระนครแล้ว ยังทรงจัดตั้งพิพิธภัณฑสถานขึ้นตามจังหวัดต่าง ๆ อีกหลายจังหวัด อีกทั้งทรงวางรากฐานเกี่ยวกับการบำรุงรักษา ขุดแต่งโบราณสถานตามหัวเมือง ทรงโปรดให้จัดทำบัญชีโบราณสถานทั่วราชอาณาจักร และให้เจ้าหน้าที่ออกไปตรวจสอบเป็นระยะ ๆ

เพื่อรายงานความเรียบร้อย หากมีข้อขัดข้องจะได้ดำเนินการแก้ไข
สิ่งสำคัญที่ทรงกระทำขณะทรงดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีสมัย
คือ ทรงออกระเบียบมิให้ส่งโบราณวัตถุและศิลปวัตถุออกนอก
ประเทศ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากเจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑสถาน
แห่งชาติเสียก่อน ถ้าเห็นว่าไม่ใช่ของเก่าจนเกินไป จึงจะอนุญาต
ให้นำออกไปได้ ระเบียบการนี้ทำให้โบราณวัตถุล้ำค่ายังคงอยู่
ในเมืองไทย ไม่ตกเป็นสมบัติของต่างชาติ ต่อมาระเบียบการนี้
ได้ปรับเปลี่ยนเป็นกฎหมายซึ่งใช้กันมาจนถึงปัจจุบัน

พระกรณียกิจครั้งสำคัญครั้งสุดท้ายที่สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพได้ทรงเอาพระทัยใส่ คือ ทรงดำริตั้งสมาคม
วรรณคดีขึ้นที่ในราชบัณฑิตยสภา เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๔ ทรงเชิญ
บุคคลที่มีความรู้ความสนใจ และรักเรื่องประวัติศาสตร์โบราณคดี
และศิลปวรรณคดีของไทย อาทิ พระราชวงศ์เธอ กรมหมื่น
พิทยาลงกรณ์ เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี เป็นต้น มารวมสังสรรค์
เสวนากัน หากทรงเห็นว่าใครเหมาะสมเรื่องใดเรื่องหนึ่งก็ให้ไป
ค้นคว้าแต่งเป็นเรื่องนำมาอ่านในที่ประชุมฟัง เมื่อผ่านการอภิปราย
แล้ว ก็รวบรวมเรื่องไปตีพิมพ์ ในหนังสือบันทึกสมาคมวรรณคดี
กำหนดออกเดือนละครั้ง เพื่อเผยแพร่แก่ประชาชนผู้สนใจทั่วไป
ทรงเตรียมร่างข้อบังคับตั้งสมาคมวรรณคดีขึ้นเป็นทางการ แต่
เกิดการเปลี่ยนแปลงการปกครองเสียก่อน พระดำรินี้จึงเป็นอันต้อง
เลิกราไป

ภายหลังเปลี่ยนแปลงการปกครองวันที่ ๒๔ มิถุนายน
พ.ศ. ๒๔๗๕ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพได้รับความ
กระทบกระเทือนพระทัย และยังทรงถูกตัดทอนงบประมาณในวัง
ทำให้ทรงประชวร จึงทรงตัดสินพระทัยไปประทับยังเมืองปิ้ง
เพื่อความสงบและหลีกเลี่ยงปัญหาการเมือง ที่ปิ้งนี้เองได้ก่อเกิด
วรรณกรรมชิ้นสำคัญชิ้นหนึ่ง นั่นคือ **“สารานุกรมสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ”** นอกจากทั้งสองพระองค์
ทรงเป็น **“พระปิยมิตร”** กันแล้ว ยังทรงเป็นพระโอรสในพระบาท
สมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรวมกันด้วยสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ทรงตั้งพระทัยที่จะรวบรวมพิมพ์เป็นเล่มถ้ามี
โอกาส เพราะแต่ละฉบับทรงคนควาและถ่ายทอดความรู้อยู่มาก
รวมลายพระหัตถ์ทั้งสิ้น ๕๗๘ ฉบับ ในที่สุด **“สารานุกรมสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ”** ก็
กลายเป็นหนังสือรวมสรรพความรู้ด้านต่าง ๆ สมดังพระเจตนาารมณ์
ของพระองค์

ผลงานพระนิพนธ์เท่าที่ค้นพบได้ดังนี้ พงศาวดาร ๑๓๔
เรื่อง โคลงกลอน ๙๒ เรื่อง ศาสนา ๗๖ เรื่อง อธิบายแทรก ๑๙
เรื่อง ประวัติ ๑๖๐ เรื่อง ตำนาน ๑๐๓ เรื่อง ในนิตยสาร
สยามสมาคม ๑๐ เรื่อง พระนิพนธ์เรื่องสุดท้าย คือ ลักษณะเรียก
พระเจ้าแผ่นดิน ซึ่งทรงร่างไว้ด้วยดินสอด่างไว้ก่อนสิ้นพระชนม์
เพียง ๑ เดือน ปัจจุบันเก็บรักษาไว้ในหอสมุดดำรงราชานุภาพ

สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ
เริ่มประชวรด้วยโรคพระทัย (หัวใจ) พิการมาตั้งแต่เดือนธันวาคม
พ.ศ. ๒๔๘๕ จึงเสด็จกลับมารักษาพระองค์ยังเมืองไทย พระอาการ
ทรงและทรุดเรื่อยมาจนวันที่ ๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๘๖ จึงสิ้นพระชนม์
ด้วยพระหทัยหยุดทำงาน พระชนมายุรวม ๘๑ พรรษา ณ วังวรดิศ

วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๔ คณะรัฐมนตรี
มีมติเห็นชอบตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอให้ประกาศให้วันที่
๑ ธันวาคมของทุกปี เป็นวันสำคัญของชาติ คือ **“วันดำรงราชานุภาพ”**
เพื่อน้อมรำลึกถึงพระคุณของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรม
พระยาดำรงราชานุภาพ เนื่องในโอกาส สถาปนากกระทรวงมหาดไทย
ครบ ๑๐๙ ปี อันเป็นวันที่ระลึกคล้ายวันสิ้นพระชนม์เป็นที่ ๕๘
ของพระองค์

ที่มา : <http://www.prince-damrong.moi.go.th/>

๓ เสาหลัก

ของประชาคมอาเซียน

ฉบับที่แล้ว จดหมายข่าว สป.มท. ได้นำเสนอ เรื่องความเป็นมาของการจัดตั้งประชาคมอาเซียน ให้ท่านผู้อ่านได้รับทราบ ฉบับนี้ จึงขอนำเสนอ “๓ เสาหลักของประชาคมอาเซียน” ให้ท่านผู้อ่านได้รับทราบ ซึ่งประกอบด้วย

เสาหลักแรก ประชาคมการเมืองความมั่นคงอาเซียน คือ อาเซียนมุ่งส่งเสริมความร่วมมือในด้านการเมืองและความมั่นคง เพื่อเสริมสร้างและธำรงไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคงของภูมิภาค เพื่อให้ประเทศในภูมิภาคอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข สามารถแก้ไขปัญหาและความขัดแย้งโดยสันติวิธี เพื่อรองรับการเป็นประชาคม การเมืองและความมั่นคงอาเซียน

อาเซียนได้จัดทำแผนงานการจัดตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน โดยเน้นการมีกฎเกณฑ์และค่านิยมร่วมกัน ครอบคลุมถึงกิจกรรมต่างๆ ที่จะร่วมกันทำ เพื่อสร้างความเข้าใจในระบบสังคม วัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ที่แตกต่างของประเทศสมาชิก ส่งเสริมพัฒนาการทางการเมืองไปในทิศทางเดียวกัน นอกจากนี้ยังส่งเสริมความสงบสุขและรับผิดชอบร่วมกันในการรักษาความมั่นคงสำหรับประชาชนที่ครอบคลุมในทุกด้าน ครอบคลุมความร่วมมือเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงในรูปแบบเดิม ซึ่งหมายถึงมาตรการสร้างความไว้วางใจและการระงับข้อพิพาทโดยสันติ เพื่อป้องกันสงครามและให้ประเทศสมาชิกอาเซียนอยู่ด้วยกันโดยสงบสุขและไม่มีความหวาดระแวง อีกทั้งยังขยายความร่วมมือเพื่อต่อต้านภัยคุกคามรูปแบบใหม่ รวมทั้งการมีพลวัตและปฏิสัมพันธ์กับโลกภายนอก มีการกำหนดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างบทบาทของอาเซียนในความร่วมมือระดับภูมิภาค ตลอดจนความสัมพันธ์ที่เข้มแข็งกับมิตรประเทศ และองค์การระหว่างประเทศ

เสาหลักที่ ๒ ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน อาเซียนได้จัดทำแผนงานการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งเป็นแผนงานบูรณาการการดำเนินงานในด้านเศรษฐกิจเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ คือ การเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียว ส่งเสริมการรวมกลุ่มสาขาสำคัญของอาเซียนให้เป็นรูปธรรม โดยได้กำหนดเวลาที่จะค่อยๆ ลด หรือยกเลิกอุปสรรคระหว่างกันเป็นระยะๆ ไป

และเปิดตลาดภาคบริการทั้งหมดภายในปี ๒๕๕๘ อีกทั้งสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของอาเซียน โดยให้ความสำคัญกับประเด็นด้านนโยบายที่จะช่วยส่งเสริมการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ ตลอดจนการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างเสมอภาค ให้มีการพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และการเสริมสร้างขีดความสามารถผ่านโครงการต่างๆ นอกจากนี้มีกิจกรรมการเข้ากับเศรษฐกิจโลก เน้นการปรับประสานนโยบายเศรษฐกิจของอาเซียนกับประเทศภายนอกภูมิภาค เพื่อให้อาเซียนมีท่าทีร่วมกันอย่างชัดเจน

เสาหลักที่ ๓ ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน

โดยอาเซียนมีความมุ่งหวังประโยชน์จากการรวมตัวเพื่อทำให้ประชาชนมีการอยู่ดี กินดี ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ มีสิ่งแวดล้อมที่ดี และมีความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน โดยมีความร่วมมือเฉพาะด้านภายใต้สังคมและวัฒนธรรมที่ครอบคลุมในหลายด้าน ซึ่งมีคณะทำงานอาเซียนรับผิดชอบการดำเนินความร่วมมือในแต่ละด้านอาเซียนได้ตั้งเป้าหมายเป็นประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนในปี ๒๕๕๘ โดยมุ่งหวังเป็นประชาคมที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง

มีสังคมที่เอื้ออาทรและแบ่งปัน ประชากรอาเซียนมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดี และมีการพัฒนาในทุกด้าน เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมอัตลักษณ์อาเซียน เพื่อรองรับการเป็นประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน

อาเซียนได้จัดทำแผนการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ซึ่งประกอบด้วยความร่วมมือ ๖ ด้าน คือ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การคุ้มครองและสวัสดิการสังคม สิทธิและความยุติธรรมทางสังคม ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม การสร้างอัตลักษณ์อาเซียน และการลดช่องว่างทางการพัฒนา โดยมีกลไกการดำเนินงาน คือ การประชุมรายสัปดาห์ระดับเจ้าหน้าที่อาวุโส ระดับรัฐมนตรี และคณะมนตรีประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน

เรียบเรียง : บัทมา นฤภัย กองสารนิเทศ สป.

ที่มา : สำนักพัฒนาและส่งเสริมการบริหารราชการจังหวัด สป.

กองการต่างประเทศ สป.

ขอเชิญรับฟัง รายการ“มหาดไทยชวนรู้”

ออกอากาศทุกวันจันทร์ เวลา ๑๒.๐๕-๑๒.๒๕ น.

ทางสถานีวิทยุพิทักษ์สันติราษฎร์ FM ๙๑ MHz (สวพ.๙๑)

หน้าต่าง ศพส.มท.

มหาดไทย

จัดประชุมเร่งรัดติดตามการดำเนินงาน
สร้างพลังสังคมและพลังชุมชน
เอาชนะยาเสพติดในระดับพื้นที่

กำหนดเป้าหมายจัดตั้งผู้ประสานพลังแผ่นดินทั่วประเทศ ให้ได้อย่างน้อย ๒๕๐,๐๐๐ คน

กระทรวงมหาดไทย โดยศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดกระทรวงมหาดไทย (ศพส.มท.) ได้รับมอบแนวทางการขับเคลื่อนภารกิจสำคัญเร่งด่วนของรัฐบาลและกระทรวงมหาดไทยด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด แผนการสร้างพลังสังคมและพลังชุมชนเอาชนะยาเสพติดดำเนินการตามยุทธศาสตร์พลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด ที่จะต้องเร่งรัดดำเนินการในห้วงระยะเวลา ๙๐ วัน (๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ - ๓๑ มกราคม ๒๕๕๕)

เพื่อให้การดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดบังเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม กระทรวงมหาดไทย โดยศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดกระทรวงมหาดไทย (ศพส.มท.) จึงได้กำหนดให้มีการประชุมเร่งรัดติดตามการ

ดำเนินงานสร้างพลังสังคมและพลังชุมชนเอาชนะยาเสพติดในระดับพื้นที่ ดังนี้ **ครั้งที่ ๑ ภาคกลาง** เมื่อวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๕ ณ โรงแรมเอมบาซาเดอร์ ซิตี้ จอมเทียน จ.ชลบุรี **ครั้งที่ ๒**

ภาคเหนือ วันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๕ ณ โรงแรมเชียงใหม่ภูคำ จ.เชียงใหม่ ครั้งที่ ๓ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๕ ณ โรงแรมสุโขทัยแกรนด์ จ.อุบลราชธานี และครั้งที่ ๔ ภาคใต้ วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ณ โรงแรมบีพี สมิหลา จ.สงขลา ทั้งนี้ ในภาคเช้า ตั้งแต่เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๒.๐๐ น. นายพระยา สุวรรณรัฐ ปลัดกระทรวงมหาดไทย/รองผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดกระทรวงมหาดไทย (ศพส.มท.) เลขานุการ ป.ป.ส. ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จะอภิปรายในหัวข้อ “แนวทางการดำเนินงานแก้ไขปัญหายาเสพติดในระดับพื้นที่” โดยมี นายประชา เจริญ รองปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นผู้ดำเนินการอภิปราย ต่อจากนั้น ในภาคบ่าย ตั้งแต่เวลา ๑๓.๓๐ น. เป็นต้นไป นายยงยุทธ วิชัยดิษฐ รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย จะเป็นประธานกล่าวมอบนโยบายในพิธีเปิดการประชุมเร่งรัดติดตามการดำเนินงาน และเป็นสักขีพยานในพิธีลงนามบันทึกข้อตกลงการสร้างพลังสังคมและชุมชนเอาชนะยาเสพติดในระดับในระดับจังหวัด และระดับอำเภอ (MOU) ระหว่างปลัดกระทรวงมหาดไทยและผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อให้การดำเนินงานสร้างพลังสังคมและพลังชุมชนเอาชนะยาเสพติดในระดับพื้นที่ดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

ซึ่งแผนการสร้างพลังสังคมและพลังชุมชนเอาชนะยาเสพติดดำเนินการตามยุทธศาสตร์พลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดที่จะต้องเร่งรัดดำเนินการในห้วงระยะเวลา ๙๐ วัน (๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ - ๓๑ มกราคม ๒๕๕๕) มีดังนี้

๑. มาตรการค้นหาผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด เป้าหมาย ๔๐,๐๐๐ ราย โดยให้จังหวัด/อำเภอ Re X-ray ค้นหาผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด/กลุ่มเสี่ยง เน้นการประชาสัมพันธ์และการข่าวในพื้นที่ โดยให้มี ตู ปณ. หรือโทรศัพท์สายด่วนเพื่อแจ้งเบาะแส แล้วจัดทำเป็นบัญชีรายชื่อผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด/ผู้ค้ายาเสพติด

๒. มาตรการเสริมสร้างพลังสังคมและพลังชุมชน โดยการมีส่วนร่วม เป้าหมายจัดตั้งผู้ประสานพลังแผ่นดินให้ได้ อย่างน้อยหมู่บ้านละ ๒๕ คน (๒๕ ตำบล/ปกระด) รวม ๒๕๐,๐๐๐ คน ให้ใช้กลไกที่มีอยู่ในหมู่บ้าน/ชุมชน เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

คณะกรรมการหมู่บ้านผู้ประสานพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด ร่วมกันจัดทำแผนปฏิบัติการแก้ไขปัญหายาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน ประกาศเป็นวาระพื้นที่ให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม โดยจัดกิจกรรมเชิงบวก และดำเนินการประชาคมเพื่อค้นหาผู้เสพ ผู้ติดยาใหม่ อย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง ส่งให้ศูนย์ปฏิบัติการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดอำเภอ (ศพส.อ.) ยกระดับหมู่บ้านที่มีความเข้มแข็งตั้งเป็นหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดินให้ครบทุกหมู่บ้านโดยประสานความร่วมมือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่สนับสนุนงบประมาณ

๓. มาตรการบำบัดรักษาผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด

เป้าหมาย ๑๒,๐๐๐ คน นำผู้เสพ/ผู้ติดยาที่ได้จากการค้นหา คัดกรอง โดยสาธารณสุขเพื่อเข้าสู่กระบวนการบำบัดฟื้นฟู ได้แก่ ๑) ผู้ติดยาเรื้อรังให้นำเข้าสู่ระบบบำบัดบำบัด ๒) ผู้เสพปานกลางให้นำเข้าค่ายสมัครใจวิทยาลัยลูกผู้ชาย ๓) ผู้เสพน้อยและกลุ่มเสี่ยงให้นำเข้าค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรม โดยมอบหมายหน้าที่ให้บุคคลใดบุคคลหนึ่ง เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อสม. ผู้ประสานพลังแผ่นดินฯ ติดตามช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูอย่างชัดเจน มีนายอำเภอเป็นผู้กำกับดูแล

ทั้งนี้ หลังจากที่จังหวัดได้รับรายชื่อผู้เสพ ผู้ติดยา และผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดแล้ว จังหวัดจะจัดทำแผนดำเนินการหรือแผนควบคุมต่อกลุ่มเป้าหมายของอำเภอ แล้วรายงานผลการดำเนินงานให้ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด กระทรวงมหาดไทย (ศพส.มท.) ทราบต่อไป

สรุปประเด็นการอภิปราย

การประชุมเร่งรัดติดตามการดำเนินงานสร้างพลังสังคมและพลังชุมชน

เอาชนะยาเสพติดในระดับพื้นที่ ครั้งที่ ๑ ภาคกลาง

วันพุธที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๕

ณ โรงแรมแอมบาสซาเดอร์ ซิตี้ จอมเทียน จ.ชลบุรี

๑. นายเพิ่มพงษ์ เชาวลิต รองเลขาธิการ ปปส.

เป้าหมายตามยุทธศาสตร์พลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด ในการกำหนดยุทธศาสตร์พลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด ได้กำหนดเป้าหมายให้ประชาชนมีความพึงพอใจร้อยละ ๘๐ จึงได้กำหนดเป้าหมายการดำเนินงานให้สอดคล้องกับเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ เนื่องจากสถานการณ์ยาเสพติดมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จึงได้กำหนดเป้าหมายเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา

โดยกำหนดเป้าหมายหลักในการดำเนินงาน ดังนี้

๑) ดำเนินการกับหมู่บ้านชุมชนเป้าหมายที่มีปัญหา ๖๐,๕๘๔ หมู่บ้าน/ชุมชน จาก ๓๓๘ อำเภอ

๒) ดำเนินการกับผู้เสพ/ผู้ติด ทุกจังหวัดทั่วประเทศ จำนวน ๔๐๐,๐๐๐ คน

เป้าหมายผู้เสพ/ผู้ติด ปีนี้สูงกว่าปี ๒๕๕๔ ซึ่งกำหนดไว้ ๑๒๐,๐๐๐ คน

หากจะดำเนินการกับเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ฯ ได้ จึงต้องกำหนดแผนยุทธศาสตร์ ให้ครอบคลุมตามนโยบายของรัฐบาลไว้ ๗ แผนงาน โดยเน้นแผนสร้างพลังชุมชนและสังคมเอาชนะยาเสพติด และแผนการแก้ไขปัญหผู้เสพ/ผู้ติด

เพื่อให้การดำเนินการต่อปัญหาเสพติดที่มีแนวโน้มสูงขึ้น จึงใช้ยุทธศาสตร์ในการในการบำบัดรักษา

๑. นายประชา เตรรัตน์ รองปลัดกระทรวงมหาดไทย

- ในปี ๒๕๕๔ ปัญหาเสพติดกลับมารุนแรงใกล้เคียงกับปี ๒๕๔๕ ประมาณสองแสนกว่าคนทั้งที่ปี ๒๕๔๗ ปัญหายาเสพติดเกือบจะยุติลงอย่างสิ้นเชิง สาเหตุเนื่องมาจากการปล่อยปละละเลยของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

- จากการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนทั้งในภาคใต้ ภาคกลางและภาคเหนือพบว่าปัญหาที่ประชาชนอยากให้แก้ไขเป็นอันดับหนึ่ง คือ ปัญหายาเสพติด

- **๓ แผนงาน (ป้องกันปราบปรามบำบัด) ในระดับภูมิภาคผู้ขับเคลื่อน** คือ **ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ** โดยเฉพาะแผนงานการป้องกัน ซึ่งมี ๕ เสาหลักคือ ครอบครัว ชุมชน/หมู่บ้าน สถานศึกษา สถานบริการ สถานที่ทำงาน เป็นหน้าที่ของ ผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอ ที่จะต้องบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการวางระบบป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาเสพติด

๑) ครอบครัว ผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอ ต้องวางแผนสร้างความเข้มแข็งให้องค์กรครอบครัว โดยการเชิญผู้นำทางจิตวิญญาณที่ได้รับการยอมรับ เช่น พระ เข้ามาร่วมสร้างภูมิคุ้มกันทางจิตใจให้กับครอบครัว

๒) ชุมชน/หมู่บ้าน โดยเชิญองค์กร/แกนนำชุมชน เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้านและผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น นายกองค์การบริหารส่วนตำบล นายกเทศมนตรี เข้ามามีส่วนร่วม

๓) สถานศึกษา จังหวัดที่มีความเจริญมาก เช่น ชลบุรี สงขลา เชียงใหม่ ยาเสพติดจะแพร่กระจายในหอพัก รวมถึงพ่อค้าขายส่งบุตรหลานเข้ามาในสถานศึกษาเพื่อเป็นแกนนำในการค้ายาเสพติด ดังนั้น สถานการณ์จึงจำเป็นต้อง ควบคู่ส่งชุดวิทยากรหรือผู้นำจิตวิญญาณ เช่น พระ เข้ามาร่วมสร้างภูมิคุ้มกันทางจิตใจในสถานศึกษา เช่น จังหวัดยโสธรดำเนินโครงการ แล่วประสบความสำเร็จ และโครงการ TO BE NUMBER ONE ซึ่งเป็นกรวางรากฐานการป้องกันยาเสพติดในเยาวชน

๔) สถานบริการ ผู้ว่าราชการจังหวัดควรร่วมกันขับเคลื่อนกับผู้บริหารสถานบริการให้มีโครงการสถานบริการสีขาวซึ่งปลอดยาเสพติดและอบายมุข

๕) สถานที่ทำงาน แหล่งที่มีปัญหาเสพติด เช่น นิคมอุตสาหกรรม แหล่งเศรษฐกิจ แหล่งท่องเที่ยว ฝากให้หน่วยงานที่รับผิดชอบ เช่น อุตสาหกรรมจังหวัด แรงงานจังหวัดบูรณาการร่วมกัน ในส่วนโครงการโรงงานสีขาว ควรมีการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง เช่น ควรตรวจสอบทุกปี ปีละ ๑-๒ ครั้ง

- ผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอ ต้องเป็นแกนนำในการบูรณาการ วางแผนให้ขับเคลื่อนไปได้ ให้เกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพ ใช้วัดผลการดำเนินงานภายใน ๖ เดือน (๓๐ กันยายน ๒๕๕๕)

- ก่อนลงนาม MOU ผู้ว่าราชการจังหวัดสามารถตรวจสอบข้อมูลของ ปปส. เพื่อปรับข้อมูลให้ตรงตามความเป็นจริงได้

- ทุกอำเภอต้องมีศูนย์แจ้งเหตุ
- ใช้หอกระจายข่าวในหมู่บ้านในการสร้างจิตสำนึก ปรับปรุงหอกระจายข่าวในหมู่บ้านให้ใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่
- สร้างบุคลากรของ อปท. ให้มีจิตสำนึก และเห็นความสำคัญในการแก้ปัญหาเสพติด

๒. พล.ต.อ.วัชรพล ประสานราชกิจ รอง ผบ.ตร.

แผนสร้างความเชื่อมั่นให้สังคมและประชาชน โดยมีเป้าหมายว่า

- ตำรวจทุกนายต้องไม่ไปเกี่ยวข้องหรือเสพยาเสพติด โดยดำเนินการตรวจสอบสารเสพติดในกลุ่มตัวอย่างในสังกัด บช.ปส.ทุกสถานี หากพบจะดำเนินการตามกฎหมาย และนำตัวเข้าบำบัดรักษา

- **โครงการตำรวจ D.A.R.E.** เป็นการสร้างความรู้ ความเข้าใจให้แก่กลุ่มเสี่ยง (นักเรียนชั้น ป.๖) ให้รู้จักปฏิเสธการใช้ยาและความรุนแรง โดยหากสามารถอบรมครู D.A.R.E. ได้ ๓,๗๐๐ นาย ตามเป้าหมาย จะสามารถอบรมนักเรียนได้ประมาณ ๓๐๐,๐๐๐ คนต่อเดือน ในการอบรมครู D.A.R.E. ๑ คน ใช้งบประมาณ ๒๐,๐๐๐ บาท ขอความร่วมมือจาก อปท. ให้การสนับสนุนครู D.A.R.E. ให้เข้าไปอบรมนักเรียนในพื้นที่ โดยขอรับการสนับสนุนค่าตอบแทนวิทยากร ชั่วโมงละ ๓๐๐ บาท เพื่อนำไปเป็นค่าพาหนะของวิทยากร

- **ตำรวจชุมชน** เป็นการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน ให้เป็นชุมชนเข้มแข็ง โดยมียุทธศาสตร์ในการดำเนินการอย่างน้อย ๑ สถานี ต่อ ๑ ชุมชน โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ **"หาแนวร่วม สร้างแนวคิด ร่วมกันวิเคราะห์ปัญหา แก้ไขปัญหา ประเมินผล"**

- **แผนหลัก : ด้านการปราบปราม โดยมีเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ ๔ เป้าหมาย ดังนี้**

๑) **ปราบปรามกลุ่มผู้ค้าทุกระดับในทุกจังหวัด** ดังนี้

- เครือข่าย และนักคารายสำคัญ เป้าหมาย ๖๖ เครือข่าย

- นักค้ายาเสพติด ๖๐,๐๐๐ ราย ขณะนี้ดำเนินการแล้ว

๑๔,๐๗๕ ราย

- ผู้ต้องหาค้างเก่า ๔,๘๘๗ ราย ขณะนี้ดำเนินการแล้ว

๕๘๓ ราย

๒) ยึดทรัพย์คดียาเสพติด

๓) ลดปัจจัยการค้ายาเสพติดในเรือนจำ

๔) ดำเนินการต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ถูกกล่าวหาว่าเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

ซึ่งในเป้าหมายการดำเนินงานในแต่ละเป้าหมาย สตช. จะกำหนดดัชนีผลการดำเนินการเพื่อเป็นตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ในการนี้ได้มอบหมายภารกิจให้แก่สำนักงานตำรวจภูธรทุกแห่งแล้ว

๓. นพ. อภิชัย มงคล รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข

- **ยึดหลักผู้เสพ ผู้ติดยา คือผู้ป่วยที่ต้องได้รับการบำบัดรักษา** โดยยุทธศาสตร์พลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด กำหนด ๗ แผนงาน แผนงานที่ ๒ การแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยกำหนด

ตัวชี้วัดผู้เสพติดยาไม่เกิน ๓ ต่อ ๑,๐๐๐ คน และไม่ให้เพิ่มจำนวนผู้เสพติดยาใหม่เกินกว่า ๒๐% โดยใช้ระบบการบำบัดทั้งโดยสมัครใจและไม่สมัครใจ การบังคับบำบัดไม่เป็นปัญหา แต่ในระบบสมัครใจที่กำหนดเป้าหมายไว้ ๓๓๐,๐๐๐ คน ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย แม้ว่าสำนักหลักประกันสุขภาพแห่งชาติได้เตรียมความพร้อมในการบำบัดรักษา ทั้งในด้านงบประมาณ

- การจัดค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ๑ อำเภอ ๑ ค่าย รวม ๘๒๘ ค่ายใน ๘๒๘ อำเภอ ขณะนี้มีความพร้อม ๗๐๐ กว่าค่าย สำหรับอำเภอที่มีจำนวนผู้เสพผู้ติดยาต่ำ ก็สามารถรวมสองอำเภอเป็นค่ายเดียวกันได้ โดยกำหนดระยะเวลาการอบรม ๘ คืน ๙ วัน กระทรวงสาธารณสุขได้จัดเตรียมมอบกรมวิทย์ฯ ๕ คนต่อหนึ่งค่ายบำบัด รวม ๔,๖๐๐ กว่าคน โดยได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณจาก ป.ป.ส.

- การนำเสนอควรทำเป็น GIS โดยมีพื้นที่สีเขียว สีน้ำเงิน สีแดง แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จของยุทธศาสตร์พลังแผ่นดินฯ โดยยึดหลักความพึงพอใจของประชาชนเป็นสำคัญ

- ปัญหายาไอซ์มีความรุนแรงขึ้น ยิ่งคนเสพยาไอซ์เพิ่ม ปัญหาอาชญากรรมยิ่งเพิ่มขึ้น ต้องร่วมกันป้องกันทุกฝ่าย เช่น การมีศูนย์มัลติดี ซึ่งทำหน้าที่เหมือนค่ายฟื้นฟู บำบัด

- การป้องกันไม่ให้ผู้เสพกลับมาเสพยาอีกต้องใช้การออกกำลังกาย โดยจัดกิจกรรมออกกำลังกาย ครั้งละครึ่งชั่วโมง วันเว้นวัน

- โครงการ TO BE NUMBER ONE เป็นโครงการที่พ่อแม่อยากให้ลูกเข้าร่วมมาก ซึ่งควรนำมาประยุกต์กับค่ายฟื้นฟู ส่งเสริมให้ผู้เข้ารับการบำบัดมีแรงจูงใจ โดยมีกระบวนการต่อเนื่องต่อจากนั้น เช่น การฝึกอาชีพ

สำนักงาน ศพส.มท.

ส่วนกิจการพิเศษ สนผ.สป.

โทร. ๐-๒๒๒๖-๐๑๙๘ โทร.มท.๕๐๖๒๐-๓

นิติทัศน์

การคืนอสังหาริมทรัพย์ที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ ตามวัตถุประสงค์ในการเวนคืนให้เจ้าของเดิมหรือทายาท

นายกฤติธาดา จารุสกุล^๑

การที่รัฐมีบทบาทเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของประชาชนมากขึ้น จึงต้องจัดทำบริการสาธารณะ ซึ่งการจัดทำบริการสาธารณะนั้นในบางครั้งก็มีความจำเป็นต้องใช้พื้นที่ในการดำเนินการ จึงทำให้การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เป็นสิ่งจำเป็นในการบริหารราชการแผ่นดิน เป็นที่ยอมรับกันว่าประโยชน์ของมหาชนย่อมอยู่เหนือกว่าประโยชน์ของเอกชน บางกรณีเอกชนต้องสละประโยชน์ของตนให้แก่รัฐและรัฐต้องเลือกวิธีการที่จะทำให้ประชาชนเดือดร้อนน้อยที่สุด และความเดือดร้อนที่ประชาชนได้รับนั้น รัฐต้องหาทางชดเชยความเสียหายให้กับประชาชน เช่น ในกรณีที่รัฐมีความจำเป็นที่จะต้องเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ของประชาชน รัฐก็ต้องเคารพสิทธิในทรัพย์สินของประชาชน แต่อย่างไรก็ตามถึงแม้สิทธิในทรัพย์สินของประชาชนจะได้รับการรับรองตามที่ปรากฏอยู่ในรัฐธรรมนูญ แต่ถ้าหากรัฐมีความจำเป็นที่จะต้องได้มาซึ่งทรัพย์สินของประชาชนเพื่อจัดทำบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ส่วนรวม การดำเนินงานของรัฐย่อมต้องกระทบถึงสิทธิในทรัพย์สินของประชาชน รัฐหรือฝ่ายปกครองก็ต้องตรา

กฎหมายขึ้นเพื่อบังคับใช้ การออกกฎหมายมาบังคับใช้นี้มีลักษณะเป็นการใช้อำนาจมหาชน และทฤษฎีที่เป็นพื้นฐานของการใช้อำนาจมหาชนเพื่อจัดทำบริการสาธารณะซึ่งในขณะเดียวกันก็ให้ความคุ้มครองกรรมสิทธิ์ของประชาชน รวมทั้งการรับรองอำนาจของภาครัฐตามรัฐธรรมนูญ และการคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินของผู้ถูกเวนคืนด้วย

^๑ นิติกรชำนาญการพิเศษ สำนักงานที่ปรึกษากฎหมาย สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

การใช้อำนาจเวนคืนที่ดินของประชาชนมาเป็นของรัฐ เพื่อจัดบริการสาธารณะ จึงปรากฏขึ้นในระบบกฎหมายของ ประเทศต่างๆ รวมทั้งประเทศไทย การใช้อำนาจเวนคืนจึงเป็น การแสดงออกลักษณะหนึ่งของการมีอธิปไตยของรัฐ และโดย การใช้อำนาจเช่นนี้มีผลเป็นการปรากฏกรรมสิทธิในทรัพย์สินของ ประชาชนพลเมือง ดังนั้นการใช้อำนาจเวนคืนจึงต้องถือเป็น ข้อยกเว้นของหลักที่ว่าสิทธิในทรัพย์สินของบุคคลย่อมได้รับการ คွ่มครองโดยรัฐธรรมนูญ ซึ่งในรัฐธรรมนูญของรัฐเสรีประชาธิปไตย ส่วนใหญ่รวมทั้งประเทศไทยด้วย ต่างก็บัญญัติไว้ตรงกันว่า การเวนคืนทรัพย์สินของบุคคลต้องเป็นไป เพื่อประโยชน์สาธารณะ ซึ่งก็ต้องอยู่บนพื้นฐานของหลักการที่ว่าประโยชน์สาธารณะ ย่อม อยู่เหนือกว่าประโยชน์ของเอกชน ดังนั้น การใช้อำนาจมหาชน ของรัฐ เพื่อจัดทำบริการสาธารณะซึ่งในขณะเดียวกันก็ให้ความ คွ่มครองกรรมสิทธิ์ของประชาชน รวมทั้งการรับรองอำนาจของ ภาครัฐตามรัฐธรรมนูญ และการคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินของ ผู้ถูกเวนคืนด้วย^๒

แนวทางการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ของประเทศไทย

พระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ เป็นกฎหมายกลางที่หน่วยงานของรัฐใช้บังคับในการเวนคืน ที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ของประชาชน เพื่อนำไปดำเนินการกิจการ ใดๆ เพื่อการอันเป็นสาธารณูปโภคหรือการอันจำเป็นในการป้องกัน

ประเทศหรือการได้มาซึ่งทรัพยากรธรรมชาติหรือเพื่อการผังเมือง หรือเพื่อการพัฒนาการเกษตรหรือการอุตสาหกรรมหรือเพื่อการ ปฏิรูปที่ดินหรือเพื่อประโยชน์สาธารณะอย่างอื่น กฎหมายฉบับนี้ ได้ตราขึ้นใช้บังคับแทนพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืน อสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๗สาระสำคัญของกฎหมายได้กล่าวถึง วิธีการและขั้นตอนในการเวนคืนที่ดินเพื่อให้รัฐได้มาซึ่งที่ดินหรือ อสังหาริมทรัพย์ของประชาชน การกำหนดค่าทดแทนการเวนคืน รวมทั้งการให้สิทธิแก่ประชาชนซึ่งเป็นเจ้าของที่ดินหรืออสังหา- ริมทรัพย์ ในการเรียกร้องค่าทดแทนการเวนคืนที่ดินและอสังหา- ริมทรัพย์อย่างเป็นธรรม โดยหน่วยงานของรัฐต้องปฏิบัติตาม ขั้นตอนวิธีการที่กฎหมายกำหนด ในทางกลับกัน หากรัฐไม่มีความ จำเป็นที่ จะใช้อสังหาริมทรัพย์ที่ถูกเวนคืนเหล่านั้นแล้ว การเก็บรักษาอสังหาริมทรัพย์เหล่านั้นไว้เป็นของรัฐย่อมไม่มี ประโยชน์อีกต่อไป การคืนอสังหาริมทรัพย์ที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ตาม วัตถุประสงค์ในการเวนคืนให้เจ้าของหรือทายาทเดิม ถือเป็นเรื่อง การคุ้มครองและรับรองสิทธิในทรัพย์สินของประชาชน จึงเป็น เรื่องที่รัฐต้องตระหนักไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากระบวนการเวนคืน อสังหาริมทรัพย์ของประชาชน กฎหมายฉบับนี้มีได้บัญญัติ เกี่ยวกับกรณีที่รัฐมิได้ใช้ประโยชน์ที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ตาม วัตถุประสงค์ในการเวนคืน รวมทั้งขั้นตอนหรือกระบวนการคืน อสังหาริมทรัพย์ให้เจ้าของเดิมหรือทายาท ซึ่งเป็นปัญหาต่อการ ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐโดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน ในหน่วยงานภายในสังกัดและกำกับดูแลของกระทรวงมหาดไทย อาทิเช่น กรมโยธาธิการและผังเมือง กรุงเทพมหานคร องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ การประสานครหลวง เป็นต้น

การคืนที่ดินและอสังหาริมทรัพย์ให้แก่เจ้าของเดิม และทายาท

รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๒๑ มาตรา ๓๓ รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๔ มาตรา ๓๔ รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๔๙ และ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช

^๒ บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. ๒๕๓๗. กฎหมายมหาชน วิวัฒนาการทางปรัชญาและลักษณะของกฎหมาย. กรุงเทพฯ:นิติธรรม.

๒๕๕๐ มาตรา ๔๒^๓ ได้บัญญัติไว้ในทำนองเดียวกันว่า “กฎหมายเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ต้องระบุวัตถุประสงค์แห่งการเวนคืนและกำหนดระยะเวลาการเข้าใช้อสังหาริมทรัพย์ไว้ให้ชัดเจน ถ้ามิได้ใช้เพื่อการนั้น ภายในระยะเวลาที่กำหนดดังกล่าวต้องคืนให้แก่เจ้าของเดิมหรือทายาท” และ “การคืนอสังหาริมทรัพย์ให้แก่เจ้าของเดิมหรือทายาทตามวรรคสาม และการเรียกคืนค่าทดแทนที่ชดใช้ไปให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ”

แม้ว่ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยทั้งสามฉบับข้างต้นได้บัญญัติเรื่องการคืนที่ดินและอสังหาริมทรัพย์ให้แก่เจ้าของเดิมและทายาทในกรณีที่มีรัฐมิได้ใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ของการเวนคืนตามระยะเวลาที่กำหนด และการเรียกคืนค่าทดแทนที่ชดใช้ให้แก่เจ้าของที่ดินและอสังหาริมทรัพย์ไป โดยในการดำเนินการในเรื่องดังกล่าวให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ ย่อมแสดงว่าตราบิตที่ยังไม่มีการตรากฎหมายในลำดับรองเพื่อกำหนดรายละเอียดและวิธีการในเรื่องการคืนอสังหาริมทรัพย์ที่รัฐเวนคืนไป และไม่ได้ใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ภายในระยะเวลาที่กำหนด คืนให้แก่เจ้าของเดิมหรือทายาท ตลอดจนการเรียกคืนค่าทดแทนที่รัฐชดใช้ให้แก่ผู้ถูกเวนคืน ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าว ย่อมไม่อาจเกิดผลในทางปฏิบัติได้ **ซึ่งในปัจจุบันรัฐก็ยังมีได้มีการตรากฎหมายในเรื่องดังกล่าวขึ้นบังคับใช้เป็นการเฉพาะแต่อย่างใด**

แนวทางปฏิบัติของหน่วยงานในการคืนที่ดินและอสังหาริมทรัพย์ให้แก่เจ้าของเดิมและทายาท

เมื่อยังไม่มีมีการตรากฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์การคืนอสังหาริมทรัพย์ให้แก่เจ้าของเดิมหรือทายาท และการเรียกคืนค่าทดแทนที่ชดใช้ไป การใช้สิทธิของประชาชนจึงต้องใช้สิทธิทางศาล และศาลฎีกาก็ได้วินิจฉัยไว้ว่า ตามหลักกฎหมายในเรื่องเสรีภาพบริบูรณ์ในทรัพย์สินโดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับกรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์นั้นได้เป็นที่ยอมรับนับถือกันมาตลอด แม้ในสมัยสมบูรณาญาสิทธิราชย์ว่า การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ย่อมกระทำเพื่อกิจการอันเป็นสาธารณประโยชน์หรือประโยชน์ส่วนรวมเท่านั้น ฉะนั้น กฎหมายที่บังคับเวนคืนจึงได้ระบุวัตถุประสงค์แห่งการเวนคืนไว้โดยชัดเจนและเนื่องด้วยเหตุนี้

^๓ มาตรา ๔๒ การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะกิจการของรัฐเพื่อการอันเป็นสาธารณูปโภค การอันจำเป็นในการป้องกันประเทศ การได้มาซึ่งทรัพยากรธรรมชาติ การผังเมือง การส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม การพัฒนาการเกษตรหรือการอุตสาหกรรม การปฏิรูปที่ดิน การอนุรักษ์โบราณสถานและแหล่งทางประวัติศาสตร์ หรือเพื่อประโยชน์สาธารณะอย่างอื่น และต้องชดใช้ค่าทดแทนที่เป็นธรรมภายในเวลาอันควรแก่เจ้าของตลอดจนผู้ทรงสิทธิบรรดาที่ได้รับความเสียหายจากการเวนคืนนั้น ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ

การกำหนดค่าทดแทนตามวรรคหนึ่งต้องกำหนดให้อย่างเป็นธรรมโดยคำนึงถึงราคาซื้อขายกันตามปกติในท้องตลาด การได้มา สภาพและที่ตั้งของอสังหาริมทรัพย์ ความเสียหายของผู้ถูกเวนคืนและประโยชน์ที่รัฐและผู้ถูกเวนคืนได้รับจากการใช้สอยอสังหาริมทรัพย์ที่ถูกเวนคืน

กฎหมายเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ต้องระบุวัตถุประสงค์แห่งการเวนคืนและกำหนดระยะเวลาการเข้าใช้อสังหาริมทรัพย์ไว้ให้ชัดเจน ถ้ามิได้ใช้เพื่อการนั้นภายในระยะเวลาที่กำหนดดังกล่าวต้องคืนให้แก่เจ้าของเดิมหรือทายาท

การคืนอสังหาริมทรัพย์ให้แก่เจ้าของเดิมหรือทายาทตามวรรคสาม และการเรียกคืนค่าทดแทนที่ชดใช้ไป ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

เมื่ออสังหาริมทรัพย์ที่เวนคืน มานั้นมิได้ใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้และเมื่อในกฎหมายนั้นๆ มิได้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น รัฐบาลหรือบุคคลผู้มีหน้าที่ในการนั้นก็ชอบที่จะต้องโอนคืนอสังหาริมทรัพย์ส่วนที่มีได้ใช้ให้แก่ผู้ถูกเวนคืน (คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๒๒/๒๔๙๕) หรือกรณีกรมทางหลวงชนบทได้ตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืนประกอบด้วยได้มีประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นที่มีความจำเป็นโดยเร่งด่วน และเจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายได้ดำเนินการโอนกรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ให้แก่รัฐและได้รับเงินค่าทดแทนไปแล้ว อันเป็นขั้นตอนหนึ่งในการดำเนินการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ แต่กรณีนี้มิได้มีการออกกฎหมายเวนคืนอสังหาริมทรัพย์จึงไม่มีการกำหนดระยะเวลาการเข้าใช้อสังหาริมทรัพย์ไว้ให้ชัดเจน กรณีจึงไม่ต้องด้วยเงื่อนไขของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๔๙ วรรคสาม การที่กรมทางหลวงชนบทจะคืนที่ดินให้เจ้าของที่ดินเดิมหรือทายาทจึงไม่อาจกระทำได้เพราะที่ดินตกเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภท

ทรัพย์สินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันตามมาตรา ๑๓๐๔ (๒) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และเมื่อเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินจะโอนแก่กันมิได้ตามมาตรา ๑๓๐๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ การที่กรมทางหลวงชนบทจะโอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินดังกล่าวให้เจ้าของที่ดินเดิมหรือทายาทจึงต้องดำเนินการตามข้อยกเว้นของมาตรา ๑๓๐๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กล่าวคือ โดยวิธีเสนอร่างพระราชบัญญัติเพื่อโอนที่ดินดังกล่าว (ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสรีที่ ๕๐๐/๒๕๕๙)

นอกจากนี้การคืนอสังหาริมทรัพย์ที่ถูกเวนคืนตามกฎหมายว่าด้วยเวนคืน ให้แก่เจ้าของเดิมหรือทายาท มีหลักเกณฑ์บางประการปรากฏตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๓๗)^๔ ออกตามความในพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๑๘ โดยอนุโลม เนื่องจากอสังหาริมทรัพย์ที่ถูกเวนคืน ถือเป็นที่ราชพัสดุ^๕ ซึ่งกระทรวงการคลังเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ ตามมาตรา ๕^๖ แห่งพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๑๘

^๔ ข้อ ๒ การโอนกรรมสิทธิ์ที่ราชพัสดุที่มีใช้ที่ดินที่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะจะกระทำได้แต่โดยการขาย การแลกเปลี่ยน หรือการใช้และจะต้องได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีก่อน เว้นแต่การโอนกรรมสิทธิ์เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามกฎหมายดังต่อไปนี้ ให้ดำเนินการได้เมื่อกระทรวงการคลังให้ความยินยอมแล้ว

(๑) กฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

(๒) กฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์

การใช้ที่ราชพัสดุจะกระทำได้เฉพาะเพื่อการศาสนา การสาธารณกุศล หรือการสาธารณประโยชน์อย่างอื่น หรือการโอนคืนให้แก่ผู้ยกให้

^๕ มาตรา ๔ ที่ราชพัสดุ หมายความว่า อสังหาริมทรัพย์อันเป็นทรัพย์สินของแผ่นดินทุกชนิด เว้นแต่สาธารณสมบัติของแผ่นดินดังต่อไปนี้

(๑) ที่ดินรกร้างว่างเปล่า และที่ดินซึ่งมีผู้เวนคืนหรือทอดทิ้งหรือกลับมาเป็นของแผ่นดินโดยประการอื่นตามกฎหมายที่ดิน

(๒) อสังหาริมทรัพย์สำหรับพลเมืองใช้หรือสงวนไว้เพื่อประโยชน์ของพลเมืองใช้ร่วมกันเป็นต้นว่า ที่ชายตลิ่ง ทางน้ำ

ทางหลวง ทะเลสาบ

ส่วนอสังหาริมทรัพย์ของรัฐวิสาหกิจที่เป็นนิติบุคคลและขององค์การปกครองท้องถิ่นไม่ถือว่าเป็นที่ราชพัสดุ

^๖ มาตรา ๕ ให้กระทรวงการคลังเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ที่ราชพัสดุ บรรดาที่ราชพัสดุที่กระทรวง ทบวง กรมใด ได้มาโดยการเวนคืนหรือการแลกเปลี่ยนหรือโดยประการอื่น ให้กระทรวงการคลังเข้าถือกรรมสิทธิ์ในที่ราชพัสดุนั้น ทั้งนี้ ยกเว้นที่ดินที่ได้มาโดยการเวนคืนตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ในกรณีการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และรัฐวิสาหกิจ เมื่อมีการเวนคืนตามกฎหมายแล้ว กรรมสิทธิ์ที่ดินและอสังหาริมทรัพย์ตกเป็นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือรัฐวิสาหกิจ แล้วแต่กรณี มิได้เป็นกรรมสิทธิ์ของกระทรวงการคลัง ซึ่งถือเป็นที่ราชพัสดุ เจกเช่นการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์โดยหน่วยงานของรัฐทั่วไป ดังนั้น การคืนที่ดินและอสังหาริมทรัพย์ให้แก่เจ้าของเดิมและทายาทกรณีการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และรัฐวิสาหกิจ จึงเป็นไปตามระเบียบว่าด้วยการพัสดุฯ ของหน่วยงานนั้น ๆ

แนวทางการเพิ่มเติมบทบัญญัติกฎหมายการคืนที่ดินและอสังหาริมทรัพย์ให้แก่เจ้าของเดิมและทายาทให้เป็นไปตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ศึกษาคนคว่า ในประเด็นเรื่องนี้และเสนอร่างกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนให้ คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ ที่ซึ่งมีวัตถุประสงค์ไปในทางการกำหนดรูปแบบและเนื้อหาสาระของบทบัญญัติของกฎหมายเพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ โดยมีเนื้อหาสาระดังนี้^๗

ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่เพิ่มเติมบทบัญญัติว่าด้วย การคืนอสังหาริมทรัพย์ ให้เจ้าของเดิมหรือทายาท นั้น ได้ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) แล้ว ในชั้นนี้อยู่ระหว่างการให้ความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี หากคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว ก็จะเสนอต่อรัฐสภาเพื่อพิจารณาต่อไป ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว มีรายละเอียดดังนี้

“มาตรา .. ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นหมวด ๓/๑ การคืนอสังหาริมทรัพย์ให้แก่เจ้าของเดิมหรือทายาท มาตรา ๓๒/๑ มาตรา ๓๒/๑ มาตรา ๓๒/๓ มาตรา ๓๒/๔ มาตรา ๓๒/๕ และมาตรา

๓๒/๖ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐

หมวด ๓/๑

การคืนอสังหาริมทรัพย์ให้แก่เจ้าของเดิมหรือทายาท

มาตรา ๓๒/๑ ในกรณีที่ดินอสังหาริมทรัพย์ที่ถูกเวนคืน ไม่ได้นำไปใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ของการเวนคืนภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ให้รัฐคืนอสังหาริมทรัพย์ให้แก่เจ้าของเดิมหรือทายาท

มาตรา ๓๒/๒ การคืนอสังหาริมทรัพย์ให้แก่เจ้าของเดิมหรือทายาทตามมาตรา ๓๒/๑ ให้เจ้าของเดิมหรือทายาทที่ถูกเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ยื่นคำขอคืนอสังหาริมทรัพย์ดังกล่าวได้ ภายในสิบปีนับแต่วันที่ครบระยะเวลาการเข้าใช้อสังหาริมทรัพย์ ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์

มาตรา ๓๒/๓ การคืนอสังหาริมทรัพย์ให้แก่เจ้าของเดิมหรือทายาทตามมาตรา ๓๒/๑ ให้เจ้าหน้าที่ประกาศภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ครบระยะเวลาการเข้าใช้อสังหาริมทรัพย์ ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ณ สถานที่ตามมาตรา ๗ หรือสถานที่อื่นตามที่เห็นสมควรให้แก่เจ้าของเดิมหรือทายาททราบว่าจะคืนอสังหาริมทรัพย์ที่ถูกเวนคืนนั้นรัฐไม่ได้ นำไปใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ของการเวนคืนภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ เพื่อให้

^๗ นายหนอดล เภริฤกษ์ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เจ้าของเดิมหรือทายาทแจ้งมายังเจ้าหน้าที่เพื่อดำเนินการขอรับคืนอสังหาริมทรัพย์นั้นต่อไป

มาตรา ๓๒/๔ การกำหนดค่าทดแทนที่ชดใช้ไปเพื่อการเวนคืน ให้คิดจากเงินค่าทดแทนที่เจ้าของเดิมหรือทายาทได้รับไปจากเจ้าหน้าที่

มาตรา ๓๒/๕ เมื่อเจ้าของเดิมหรือทายาทแจ้งมายังเจ้าหน้าที่เพื่อขอรับคืนอสังหาริมทรัพย์นั้นและตกลงชำระค่าทดแทนที่ชดใช้ไปเพื่อการเวนคืนที่ได้รับไปจากเจ้าหน้าที่ให้มีการทำสัญญาภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ตกลงชำระค่าทดแทนที่ชดใช้ไปดังกล่าว และให้เจ้าหน้าที่หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากเจ้าหน้าที่มีหนังสือแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่จดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามประมวลกฎหมายที่ดินทราบ และให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดังกล่าวดำเนินการแก้ไขหลักฐานทางทะเบียนในหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินโดยให้ถือว่าเป็นการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามกฎหมาย และให้ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมและค่าอากรแสตมป์

มาตรา ๓๒/๖ ในกรณีนี้เจ้าหน้าที่หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากเจ้าหน้าที่และเจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายสามารถตกลงซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ที่จะถูกเวนคืนกันได้ระหว่างใช้บังคับพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืนที่ออกตามมาตรา ๖ หากปรากฏว่าต่อมารัฐไม่มีความจำเป็นที่จะต้องใช้ประโยชน์ในอสังหาริมทรัพย์นั้นเพื่อประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ของการเวนคืนอีกต่อไป ให้รัฐคืนอสังหาริมทรัพย์ให้เจ้าของเดิมหรือทายาท

การคืนอสังหาริมทรัพย์ให้เจ้าของเดิมหรือทายาทตามวรรคหนึ่ง ให้เจ้าหน้าที่ประกาศภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่รัฐไม่มีความจำเป็นที่จะต้องใช้ประโยชน์ในอสังหาริมทรัพย์นั้น เพื่อประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ของการเวนคืนตามวรรคหนึ่งอีกต่อไป ณ สถานที่ตามมาตรา ๗ หรือสถานที่อื่นตามที่เห็นสมควรให้เจ้าของเดิมหรือทายาทนั้นทราบ เพื่อให้เจ้าของเดิมหรือทายาทแจ้งมายังเจ้าหน้าที่เพื่อดำเนินการขอรับคืนอสังหาริมทรัพย์นั้นต่อไป

การคืนอสังหาริมทรัพย์ให้เจ้าของเดิมหรือทายาทตามวรรคหนึ่ง ให้เจ้าของเดิมหรือทายาทยื่นคำขอคืนอสังหาริมทรัพย์ได้ภายในสิบปีนับแต่วันที่ได้มีการประกาศตามวรรคสอง

ในการกำหนดค่าทดแทนที่ชดใช้ไปเพื่อการเวนคืน ให้คิดจากเงินค่าทดแทนที่เจ้าของเดิมหรือทายาทได้รับไปจากเจ้าหน้าที่ เมื่อเจ้าของเดิมหรือทายาทได้แจ้งมายังเจ้าหน้าที่เพื่อขอรับคืนอสังหาริมทรัพย์นั้นและตกลงชำระค่าทดแทนที่ชดใช้ไปเพื่อการเวนคืนที่ได้รับไปจากเจ้าหน้าที่ ให้มีการทำสัญญาภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ตกลงชำระค่าทดแทนที่ชดใช้ไป และดำเนินการแก้ไขหลักฐานทางทะเบียนในหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินต่อไป โดยให้นำมาตรา ๓๒/๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

จากการศึกษาร่างกฎหมายฉบับนี้ ผู้เขียนเห็นว่ายังมีประเด็นที่น่าสนใจอีกหลายประเด็นที่ไม่ปรากฏในร่างกฎหมายฉบับนี้ได้แก่ สิทธิตามกฎหมายของทายาทของเจ้าของเดิมที่จะขอคืนอสังหาริมทรัพย์เป็นมรดกหรือไม่ เพียงใด ทายาทที่มีสิทธิขอคืนอสังหาริมทรัพย์นั้นมีความหมายเพียงใด การขอคืนทรัพย์สินเฉพาะราย เช่น มีการประกาศที่ดินหลายแปลงแต่มีเจ้าของที่ดินเดิมร้องขอคืนที่ดินของตนเพียงแปลงเดียว ซึ่งทำให้ที่ดินที่ประกาศคืนแก่เจ้าของที่ดินเดิมแปลงอื่น ๆ เสียรูปแปลงหรือไม่เอื้อต่อการใช้ประโยชน์อื่น ๆ นั้นจะทำได้หรือไม่ เพียงใด การคำนวณจำนวนเงินค่าทดแทนที่เจ้าของเดิมหรือทายาทจะต้องส่งคืนให้รัฐนั้นควรกระทำในรูปแบบมติของคณะกรรมการและควรกำหนดให้มีการใช้สิทธิอุทธรณ์จำนวนเงินที่กำหนดนั้นด้วย

ตะคริว (muscle cramps)

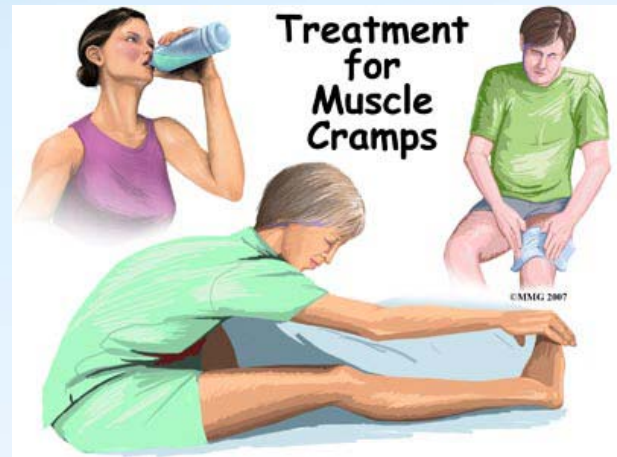

เป็นภาวะที่กล้ามเนื้อหดเกร็งเองโดยที่ร่างกายไม่ได้สั่งให้เกร็ง หรือหดตัวแต่กล้ามเนื้อนั้นหดเกร็งเองเป็นระยะเวลาหนึ่ง ร่างกายไม่สามารถควบคุมให้กล้ามเนื้อผ่อนคลาย คลายตัวหรือหย่อนลงได้ ถ้าหากไม่ได้รับการ

ปฏิบัติที่ถูกต้อง กล้ามเนื้อที่เป็นตะคริวหรือหดเกร็งจะค่อยๆ คลายตัวที่ละน้อยไปเอง แต่กว่าจะหาย คนที่เป็นตะคริวก็จะมี ความเจ็บปวดค่อนข้างมาก โดยทั่วไปตะคริวมักเกิดไม่เกิน สองนาที แต่อาจมีบางรายเกิดนานได้ถึงห้าหรือหกนาทีนั้น ในบางรายอาจเกิดบ่อยจนทำให้เกิดความทุกข์ทรมานได้ โดยทั่วไปตะคริวมักเกิดในผู้สูงอายุ และเกิดในตอนกลางคืน แต่ก็อาจ เกิดในคนอายุน้อย และเกิดได้ทุกเวลา อาการนี้ ถึงแม้จะไม่ส่งผล เสียถึงแก่ชีวิต แต่อาจก่อให้เกิดอันตรายได้ถ้าเกิด ระหว่างว่ายน้ำ หรือขับรถ อาจทำให้เกิดอุบัติเหตุได้

ทำอย่างไรให้หาย เมื่อเป็นตะคริว

การปฐมพยาบาลเบื้องต้น คือ การค่อยๆ เหยียดกล้ามเนื้อที่ตึงนั้นๆ อย่างนุ่มนวล จนกระทั่งหายปวดเกร็ง อาจใช้เวลา ประมาณ ๑ - ๒ นาที แล้วลองปล่อยมือดูว่ายังเกร็งอยู่หรือไม่ ถ้า

ยังเกร็งอยู่ให้ทำซ้ำอีกจนกระทั่งไม่มีอาการ ไม่ควรบีบกดแรงๆ ขณะกล้ามเนื้อเกร็งตัว เนื่องจากอาจทำให้กล้ามเนื้อเจ็บและเป็น ตะคริวซ้ำได้อีก การใช้น้ำอุ่นหรือกระป๋องน้ำร้อนประคบจะเป็นการ ขยายเส้นเลือดทำให้เลือดไหลเวียนดีขึ้นทำให้อาการตะคริวดีขึ้น

ถ้าเป็นตะคริวที่น่อง : ให้เหยียดขาข้างที่เป็นตะคริว ให้ตรง ใช้มือข้างหนึ่งประคองส้นเท้า และอีกข้างหนึ่งค่อยๆ ดัน ปลายเท้าขึ้นลงให้เต็มที่อย่างช้าๆ ประมาณ ๕ นาที และหมวดเบาๆ ที่น่อง หรืออาจทาครีมหรือน้ำมัน เพื่อกระตุ้นการไหลเวียนของ เลือดบริเวณนั้น

ถ้าเป็นตะคริวที่ต้นขา : ให้เหยียดขาข้างที่เป็นตะคริวให้ตรง ใช้มือข้างหนึ่งประคองส้นเท้า และอีกข้างหนึ่งกดลงบนหัวเข่า จากนั้นค่อยๆ นวดบริเวณที่เป็นตะคริวเบาๆ

ถ้าเป็นตะคริวที่น่องเท้า : ให้เหยียดน่องเท้าให้ตรง และลุกขึ้นยืนเขย่งเท้า จากนั้นค่อยๆ นวดบริเวณน่องเท้าเบาๆ

ถ้าเป็นที่นิ้วมือ : ให้เหยียดนิ้วมือออก แล้วค่อยๆ นวดบริเวณนิ้วมือเบาๆ

การป้องกัน

๑. การออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ เพราะตะคริวมักเกิดในผู้ที่มีร่างกายอ่อนแอ หรือคนที่ขาดการออกกำลังกายที่ดีพอ

๒. การฝึกการยืดกล้ามเนื้อบ่อยๆ อาจลดโอกาสการเกิดตะคริวได้ เช่น ที่น่องอาจทำได้โดยการกระดกเท้าขึ้นลง หรือเอามือ

แตะปลายเท้าขณะเหยียดเข่า บั้นจรรย์ยานอยู่กับที่ หรือยืนบนส้นเท้าทางผนัง ๑ ฟุต แล้วเอามือทาบผนังและค่อยๆ เหยียดเข่าออกเพื่อยืดกล้ามเนื้อประมาณ ๓๐ วินาที แล้วทำใหม่เป็นต้น

๓. ถ้าออกกำลังกายหนักควรดื่มน้ำและเกลือแร่ทดแทนให้เพียงพอ

๔. ควรพักผ่อนให้เพียงพอ

๕. รับประทานอาหารให้ครบ ๕ หมู่

๖. ผู้สูงอายุควรค่อยๆ ขยับแขนขาๆ และหลีกเลี่ยงอากาศเย็นมากๆ

๗. สวมรองเท้าที่พอเหมาะและอาจใส่ถุงเท้าตอนนอนเพื่อป้องกันการเกร็งของเท้า

๘. ในรายที่เป็นบ่อยๆ ควรไปพบแพทย์เพื่อหาสาเหตุตะคริว

ที่มา : วารสารเสริมสร้างสุขภาพ มูลนิธิส่งเสริมสุขภาพ (ม.ส.ส.) แห่งศูนย์แพทย์พัฒนา ปีที่ ๙ ฉบับที่ ๓๔ เมษายน - มิถุนายน ๒๕๕๓ หน้า ๘ - ๙ สันนิษฐานข้อมูลโดย : นพ.วรุฒิ เจริญศิริ ศูนย์ข้อมูลสุขภาพกรุงเทพ และ www.awa.aia.co.th

กฎบัตรการตรวจสอบภายใน สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

งานตรวจสอบภายใน คือ การประเมินเพื่อเพิ่มคุณค่าและปรับปรุงการปฏิบัติงานของส่วนราชการให้ดีขึ้น ช่วยให้ส่วนราชการบรรลุถึงเป้าหมายที่วางไว้ และปรับปรุงประสิทธิภาพของการบริหารความเสี่ยง การควบคุมและการกำกับดูแลของส่วนราชการ เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้การดำเนินงานของส่วนราชการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ในอันที่จะช่วยเพิ่มคุณค่าให้กับส่วนราชการ

เทศกาลล่องแพพะโต๊ะเชิงอนุรักษ์ จ.ชุมพร

“ดินแดนแห่งภูเขาเขียว เทียวล่องแพ แลหมอกปก น้ำตกงาม ลือนามผลไม้”
 นี้คือคำขวัญประจำอำเภอพะโต๊ะ สะท้อนให้เห็นถึงความเป็ดินแดนที่หลากหลาย
 อุดมสมบูรณ์ เต็มเปี่ยมไปด้วยอากาศอันแสนบริสุทธิ์ สัมผัสถึงไอเย็น แห่งธรรมชาติ
 แห่งสายน้ำและขุนเขาที่โอบล้อมผู้มาเยือนให้ประทับใจมิรู้ลืม...”

จังหวัดชุมพร ร่วมกับ อำเภอพะโต๊ะ องค์การบริหาร
 ส่วนจังหวัดชุมพร การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.)
 หน่วยงานภาครัฐและเอกชนในจังหวัดชุมพร ขอเชิญเที่ยวงาน
 “เทศกาลล่องแพพะโต๊ะเชิงอนุรักษ์ ประจำปี ๒๕๕๕” ระหว่างวันที่
 ๑๑ - ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ณ คลองพะโต๊ะ ตำบลพะโต๊ะ อำเภอ

พะโต๊ะ จังหวัดชุมพร เพื่อเปิดฤดูกาลท่องเที่ยวล่องแพอำเภอ
 พะโต๊ะ ให้เป็นที่รับรู้ของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศ

อำเภอพะโต๊ะ เป็นอำเภอที่มีทรัพยากรทางด้านการ
 ท่องเที่ยวที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์ มีทัศนียภาพและวิถีชุมชนที่
 งดงาม ผืนป่าในเขตอำเภอพะโต๊ะ เป็นแหล่งต้นน้ำหลายสายที่

ไหลคดเคี้ยวมาตามขุนเขา สองฝั่งลำน้ำเป็นป่าดงดิบและสวนผลไม้ บางช่วงเป็นแก่งน้ำขนาดใหญ่ จึงมีการจัดกิจกรรมผจญภัยในคลองพะโต๊ะตลอดทั้งปี โดยเริ่มตั้งแต่คลองต้นน้ำ ซึ่งเป็นพื้นที่ป่าสมบูรณ์พบเห็นสัตว์ป่าที่น่าสนใจ ได้แก่ ค่างแว่นถิ่นใต้ ลิงนกเงือก หากินอย่างอิสระในป่าธรรมชาติริมคลอง ผ่านมาอีกช่วงหนึ่ง จะเป็นสวนทุเรียน สวนกาแฟ และสวนมังคุด

หากชอบเดินป่ายังมีการจัดเดินป่า ขึ้นไปชมป่าต้นน้ำ และพักค้างแรมแบบ แค้มป์ปิ้ง หรือขี่ช้างเที่ยวป่า ชมสวน มีการจัดงานเทศกาลลองแพพะโต๊ะในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนเมษายน ซึ่งเป็นช่วงที่เหมาะสมแก่การลองแพมากที่สุด พร้อมทั้งลองแพผจญภัย ในคลองพะโต๊ะ ดูค่างแว่นถิ่นใต้ ลิง นกเงือก หากินอิสระในป่าธรรมชาติริมคลอง

นอกจากนั้นสามารถเชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยวกับกลุ่มโฮมสเตย์บ้านคลองเรือซึ่งมีกิจกรรมท่องเที่ยวในชุมชนที่น่าสนใจ อาทิ เดินป่าศึกษาธรรมชาติเขานมสาวที่ได้ขึ้นชื่อว่าดินแดนแห่งสามทะเล ได้แก่ กลางคืนแลทะเลดาว ตื่นเช้าแลทะเลหมอก แดดออกแลทะเลป่า มีการจัดโปรแกรมทัวร์แบบ ๑ วัน และ ๒ วัน ๑ คืน พร้อมทั้งพัก อีกด้วย

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่

ที่ทำการปกครองอำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร

โทรศัพท์ ๐-๗๗๕๓-๙๐๔๐, ๐-๗๗๕๓-๙๒๔๐, ๐๘- ๑๙๗๙-๑๔๔๘, ๐๘-๒๓๒๖-๓๖๘๘, ๐๘-๕๕๗๒-๘๓๐๐

ปี ๒๕๕๕ ปีแห่งการรณรงค์บริโภคไข่ไก่

กระทรวงพาณิชย์ โดย กรมการค้าภายใน กำหนดให้ปี ๒๕๕๕ เป็น “ปีแห่งการรณรงค์บริโภคไข่ไก่” โดยมีเป้าหมายเพื่อเพิ่มอัตราการบริโภคไข่ไก่ของคนไทย ให้สูงขึ้นจากจำนวน ๑๕๐ ฟอง/คน/ปี เป็น ๒๐๐ ฟอง/คน/ปี ให้อยู่ในระดับทัดเทียมกับประเทศในภูมิภาคเดียวกัน ซึ่งมีอัตราการบริโภคไข่ไก่ที่สูงกว่าไทย อาทิ มาเลเซีย ๒๒๐ ฟอง/คน/ปี ญี่ปุ่น ไต้หวัน จีน เฉลี่ยที่ ๓๐๐ ฟอง/คน/ปี ซึ่งนอกจากจะช่วยสร้างเสริมสุขภาพที่ดีของคนไทย จากการบริโภคไข่ไก่ซึ่งเป็นอาหารโปรตีนที่มีคุณภาพและมีราคาต่อหน่วยที่ถูกกว่าอาหารโปรตีนอื่น ยังช่วยขยายตลาดรองรับผลผลิตให้แก่เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ได้อย่างยั่งยืนด้วยอีกทางหนึ่ง

กบข.จับมือ กรุงศรีเฟิร์สช้อยส์

ให้สมาชิกผ่อนชำระสินค้าดอกเบี้ยต่ำสุด 0%

นางสาวโสภาวดี เลิศมนัสชัย เลขาธิการกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) กล่าวว่า กบข. ร่วมกับ กรุงศรีเฟิร์สช้อยส์ จัดโครงการ “โครงการส่งเสริมการบริหารจัดการค่าใช้จ่ายอย่างมีประสิทธิภาพกับสินเชื่อกรุงศรี เฟิร์สช้อยส์ สำหรับสมาชิก กบข.” โดยมอบสิทธิพิเศษให้สมาชิก กบข. สามารถผ่อนชำระสินค้าหมวดเครื่องใช้ไฟฟ้า และสินค้าอื่นที่จำเป็นต่อการใช้ชีวิตประจำวัน ในอัตราดอกเบี้ยพิเศษ 0% เป็นระยะเวลา ๖-๑๘ เดือน ตั้งแต่วันที่ - ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๕

“โครงการนี้ถือเป็นการช่วยแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายของสมาชิก กบข. ในจังหวัดที่ประสบอุทกภัยน้ำท่วมรวม ๒๒ จังหวัด ให้ได้รับสิทธิประโยชน์ในการผ่อนชำระสินค้าที่จำเป็นจากบัตรเครดิตกรุงศรี เฟิร์สช้อยส์ ในอัตราดอกเบี้ยพิเศษ หลังจากสถานการณ์น้ำท่วมเริ่มคลี่คลาย และอยู่ในช่วงฟื้นฟูบ้านเรือน ที่อยู่อาศัย”

นางสาวธัญฉิณี เผือกขำ ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ ธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลและสินเชื่อผ่อนชำระ บริษัท อูธรยา แคปิตอล เซอร์วิสเซส จำกัด (กรุงศรี เฟิร์สช้อยส์) กล่าวว่า สมาชิก กบข. ที่ถือบัตรเครดิตเฟิร์สช้อยส์ และสมาชิก กบข. ที่สมัครบัตรใหม่ สามารถเลือกซื้อสินค้าทุกประเภท ประกอบด้วยเครื่องใช้ไฟฟ้า คอมพิวเตอร์ กล้องถ่ายรูป โทรศัพท์มือถือ ยางและอุปกรณ์ประดับรถยนต์ เพอร์นิเจอร์ และอุปกรณ์ตกแต่งบ้านทุกประเภท เพียงแสดงบัตรสมาชิก กบข. ควบคู่กับบัตรเครดิตเฟิร์สช้อยส์ ก็สามารถรับสิทธิพิเศษดังกล่าวได้ทันที โดยทางบริษัท มั่นใจว่าสมาชิก กบข. จะได้รับความสะดวกจากร้านค้าตัวแทนกรุงศรี เฟิร์สช้อยส์กว่า ๗,๐๐๐ แห่งทั่วประเทศ ซึ่งนอกจากสมาชิก กบข. จะได้รับอัตราดอกเบี้ยพิเศษในการผ่อนชำระแล้วยังได้รับเงินคืนพิเศษสูงสุด ๗,๐๐๐ บาท เมื่อมีการผ่อนชำระสินค้าผ่านบัตรเครดิตเฟิร์สช้อยส์อีกด้วย

ทั้งนี้ แคมเปญที่บัตรเครดิตเฟิร์สช้อยส์ร่วมกับ กบข. จะเริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ - ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๕ ใน ๒๒ จังหวัด ประกอบด้วย นครสวรรค์ อุทัยธานี ชัยนาท สิงห์บุรี อ่างทอง พระนครศรีอยุธยา ลพบุรี สระบุรี สุพรรณบุรี นครปฐม ปทุมธานี นนทบุรี สมุทรสาคร สมุทรปราการ นครนายก ฉะเชิงเทรา อุบลราชธานี ศรีสะเกษ ร้อยเอ็ด กาฬสินธุ์ ปรวาจันบุรี และ กรุงเทพมหานคร ก่อนจะมีการขยายโครงการไปยังจังหวัดอื่นทั่วประเทศ ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน - ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๕

เกี่ยวกับ กบข. กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) จัดตั้งขึ้นตาม พรบ.กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ.๒๕๓๔ เพื่อเป็นหลักประกันการจ่ายบำเหน็จบำนาญและให้ประโยชน์ตอบแทนการรับราชการแก่ข้าราชการเกษียณอายุราชการ ส่งเสริมการออมทรัพย์ของสมาชิก และจัดสวัสดิการและสิทธิประโยชน์อื่นให้แก่สมาชิก กบข. มีสถานะเป็นองค์กรของรัฐจัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย เฉพาะไม่มีสถานะเป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ มีคณะกรรมการ กบข. เป็นผู้กำหนดนโยบาย ปัจจุบัน กบข. มีสมาชิก ๑.๒ ล้านคน มูลค่าสินทรัพย์สุทธิประมาณ ๕๐๐,๐๐๐ ล้านบาท

ติดต่อฝ่ายสื่อสารสมาชิก : ปิยะฉัตร สนวนภักย์ / วสุนธรา ทับทิมแท้ โทร. ๐-๒๖๓๖-๑๐๐๐ ต่อ ๒๕๕ / ๒๕๕

